

Управління культури Волинської облдержадміністрації
Волинський краєзнавчий музей
Музей волинської ікони

ВОЛИНСЬКА ІКОНА
XVI-XVII СТОЛІТЬ
З КОЛЕКЦІЇ
ВОЛИНСЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО
МУЗЕЮ

КАТАЛОГ

Частина I

Луцьк — 2013

УДК 7.04(477.82): 246.5
ББК 85.143(4 УКР-4 ВОЛ) л6
В-67

Волинська ікона XVI-XVII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею. Каталог. Частина I / Упорядники А. Вигоднік, С. Василевська. – Луцьк: ДП «Волинські старожитності», 2013. – 174 с., іл.

Відповідальний за випуск: *Анатолій Силук*
Технічний редактор: *Вікторія Сікачова*

ISBN 978-966-278020-8

© Волинський краєзнавчий музей, 2013.
© А. Вигоднік, С. Василевська, 2013.

ПЕРЕДМОВА

Нині питання каталогізації музейних збірок є важливою складовою наукової діяльності музеїв, яка покликана ввести до наукового обігу пам'ятки сакрального мистецтва і цим розширити можливості їх вивчення і дослідження науковцями України і зарубіжжя.

Ознайомлення з творами волинського іконопису XVI-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею, яка є найбільшою в Україні, відкриває широкий простір для дослідників мистецької спадщини українського народу.

Експедиційна діяльність Волинського краєзнавчого музею 1980-их, 1990- 2000- их років і розгорнута планомірна робота з реставрації творів волинського іконопису, створили необхідний фундамент для інтенсивного і всебічного їх вивчення. Починаючи із другої наукової конференції з питань волинського іконопису, наукові співробітники Музею волинської ікони Людмила Карпюк, Ангеліна Вигоднік, Тетяна Єлісеєва, Олена Низькохат, Світлана Василевська опрацьовували матеріали збірки. Якщо у 1995 р. подавався каталожний список ікон колекції, то далі ця робота вдосконалювалася, розширювалися параметри вивчення, вносилися нові важливі позиції для повної характеристики творів. Практично у кожному науковому збірнику конференцій друкувалися матеріали до каталогу волинської ікони. Часто подавалися дані про ікони до реставрації, і це вносило певні неточності. Тому об'єктом даного каталогу стали ікони волинської школи іконопису XVI-XVII ст., що зберігаються у Музеї волинської ікони, і на даний час відкриті реставраторами. Це дозволило дослідити і представити автентичний іконопис середньовічної Волині. Цінним є те, що у каталозі подаються уточнені дані щодо сюжетів, атрибуції і авторства ікон, приналежності їх до певних малярських осередків і стилістичних груп.

Побудова каталогу сприяє тому, що кожен зацікавлений у вивченні феномену волинської ікони зможе знайти всі найважливіші вихідні дані про ікону: матеріально-технічні, хронологічні, реставраційні, сюжетні.

Матеріал подається у вигляді каталожної статті, структура якої складається з назви твору, якщо відомо – автора, інвентарного номера, дати створення, розміру, походження (місце віднайдення ікони), даних про реставрацію, матеріали і техніку виконання, стан збереження, опису зображення, інформації про експонування ікони і публікації.

Каталог «Волинська ікона XVI-XVII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею» – своєрідний підсумок дослідницької роботи за двадцять років діяльності Музею волинської ікони і є першою частиною зведеного каталогу творів волинського іконопису, які зберігаються у музеях України. Дане видання, безперечно, стане необхідною підмогою для тих, хто досліджує волинську ікону.

Упорядники

Ангеліна Вигоднік, провідний науковий
співробітник Музею волинської ікони

Світлана Василевська, провідний
науковий співробітник Музею
волинської ікони

СПАС У СЛАВІ

ВКМ Ж-175

Перша половина XVI ст.

120 x 80

Походження: Волинь

Реставрація: 1987 р.,

ННДРЦ України, Г. Осипенко

Матеріали і техніка: дошка

(2) липова, шпуги (2)

односторонньо врізані,

ковчег, левкас, темпера,

золочення

Збереження: кракелюри

та потертості фарбового

шару, тріщина на стику

дощок, втрати левкасу на

полях і у верхній частині,

у місцях осипання левкасу

проглядається паволока,

значні потертості золочення

на німбі, дошка пошкоджена

шашелем і частково втрачена з

правого боку ікони, захисний шар лаку після реставрації

Опис: Ісус Христос зображений сидячим на престолі у традиційній позі з Євангелієм (Мт. 25, 34) на колінах та благословляючим жестом правої руки. Він одягнений у фіолетово-бордовий хітон та світло-зелений гіматій, складки якого передані темними контурними лініями, білильними мазками і висвітленнями. На ногах сандалії у вигляді терніїв. Лик Христа темно-вохристої карнації. Контури рис лику, брови, вуса, борода та волосся коричневого кольору. Форма ока окреслена кількома паралельними округлими лініями. Своєрідно передаються автором вилиці у вигляді невеличких кілець під зовнішнім кутиком ока, а також вуха - зовсім маленькі, розміщені на рівні очей. На міцній шиї - фігурна складка. Різьблений престол і дві подушки передані графічно темними контурними лініями і білилами. Постаць Христа вписана в червоний ромб, який внизу переходить у фігурне підніжжя. Навколо Христа - мандорла темно-зеленого кольору, у верхній частині якої, зліва і внизу, графічні зображення серафимів, зроблені білильними лініями. По кутах ікони такі ж графічні зображення білильними лініями на червоному тлі ангела та орла - вгорі, лева та тільця - внизу ікони. Німби

плоскі, окреслені червоними лініями, золочені. Поля ковчегу бордового кольору, оздоблені білими крапками, що утворюють квітку.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35. А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34. Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

СПАС У СЛАВІ

ВКМ І-139

Середина XVI ст.

139 x 112

Походження: Михайлівська церква с. Пілганів Луцького району

Реставрація: реставраційна майстерня ВКМ, А. Квасюк

Матеріали і техніка: дошка (4) соснова, шпуги (2)

односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: значні втрати фарбового шару і левкасу, значні - у правій частині і внизу, реставраційні вставки левкасу,

потертості фарбового шару і золочення, дошка пошкоджена шашелем, втрата дошки і дерев'яні вставки у нижній частині ікони, ікона поміщена в реставраційний кіот

Опис: центр композиції займає постать Ісуса Христа, який сидить на різьбленому престолі, на орнаментованій подушці. Права рука Спасителя піднята перед грудьми у благословляючому жесті, ліва – підтримує розкрите Євангеліє з текстом (Мт.11, 25, 27). Босими ногами Христос опирається на квадратне різьблене підніжжя, яке підтримують престоли. Постать Ісуса Христа вписана у червоний ромб та подвійну мандорлу оливкового і темно-зеленого кольорів. Овальна спинка престолу, фігурні ніжки та декор, а також крилаті голівки серафимів та херувимів, які оточують Спасителя, прописані по червоному, оливковому та зеленому тлі подвійними контурними лініями та білильними мазками. На зовнішніх червоних кутах ікони – зображення ангела, лева (зображення тільця і орла не збереглися), з плоскими круглими золоченими німбами. Христос одягнений у вишневий хітон і вохристий гіматій, прописані золотим асистом. Складки одягу модельоване темними лініями. Лик Спаса темно-вохристої карнації, овальний з дрібними правильними рисами, великими карими очима. Обрамляють лик округла темна борода та коричневе волосся, розділене на рівний проділ. Німб Христа, хрещатий, золочений з тисненими буквами та рослинним орнаментом. Ікона ковчезна. Поля зафарбовані у коричневий колір.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції м.Луцьк, 1995 – С.35; Сидор О.Забута школа малярства // Волинь - 1991.-№1.- С.25; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя на іконах з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції, м.Луцьк, 1998 – С.90-92; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.--104с.; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. - м. Луцьк, 1999.– С.143; Пуцко В. Волинські ікони “Спас в силах” // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції - м.Луцьк, 2001. - Луцьк, 2001. – С.15. Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143. Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013. – 400с.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ I- 472

Кінець XVI ст.

84 x 65,3

Походження: Георгіївська церква смт Голоби

Ковельського району

Реставрація: 2002 р.,

І.Мельник, м. Львів

Матеріали і техніка: дошка

(2) липова, шпуги (2)

односторонньо врзані,

ковчег (верхня і нижня

соснові планки ковчегу

вставні), левкас, темпера

Збереження: кракелюри,

тріщини основи, значні

фрагментарні втрати

фарбового шару і левкасу,

дірки від тиблів, дошка

пошкоджена шашелем, нижня планка ковчегу втрачена

Опис: святий Юрій зображений на тлі рожево-помаранчевих гірок, які прописані широкими вохристими лініями. Святий сидить на коні, повернутий вправо. Кінь білий, вуздечка і сідло червоні, червоними і чорними короткими лініями промальовані грива, хвіст. Святий одягнений у білу сорочку та яскраво-червоний плащ, що розвівається за спиною. Правою рукою Юрій тримає тонкий спис, яким пронизує пащу сірого змія. Справа, на тлі замкових палат з червоними і сірими дашками та чорними дверима – поясні зображення царя і цариці, які одягнені у червоні плащі. Нижче, у повний зріст, зображена молода царівна, яка тримає довгий широкий пояс. Вона одягнена у сіру сорочку і червоний плащ. Складки одягу виконані нанесенням білильних, чорних (одяг царівни) мазків на основний колір та зіставленням його світлих і темних відтінків. Контури коня, руки персонажів та горловини сорочок окреслені чорною лінією. Лики вохристої карнації, округлі, очі великі темні, носи масивні, вуста червоні. Тло ікони сірого кольору, гладке.

Експонується у МВІ.

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002 - С. 143; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.-- 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.- - 400с.

ЗІШЕСТЯ СВЯТОГО ДУХА НА АПОСТОЛІВ

ВКМ І-126

Початок XVII ст.

92 x 61

Походження: Михайлівська
церква, с. Окорськ

Локачинського району

Реставрація: 1997 р.,

ННДРЦУкраїни, Л. Фролова

Матеріали і техніка: дошка

(2) соснова, шпуги (2)

односторонньо врізані, левкас,
темпера, сріблення

Збереження: кракелюри,
потертості сріблення та осипи
левкасу, тріщина на стику дощок,
пошкодження шашелем, зліва
втрата деревини, по периметру
ікони дірки від тиблів, накладне
обрамлення втрачене

Опис: у верхній частині ікони, на тлі дахів старого міста, під завісою, зображена Богородиця, яка сидить на різьбленому престолі зі схрещеними на грудях руками. Вона одягнена у темно-зелену туніку та темно-вохристий мафорій. Ноги Богородиці опираються на біле прямокутне підніжжя, на вимощеній цеглою підлозі. Обабіч Богородиці у три яруси попарно розміщені дванадцять апостолів у молитовних позах. Одежі апостолів витримані у зелених і темно-вохристих кольорах. Складки одягу персонажів та риси ликів модельовані контурною чорною лінією. Німби Богородиці та апостолів плоскі, окреслені двома вохристими лініями, сріблені. У верхній частині ікони - саяво у вигляді червоного півкола з променями. Тло ікони гладке, сріблене. У верхній частині ікони на срібному тлі вміщене іменування ікони.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.- -104с.; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI—XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999.-- С.143; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

РОЗП'ЯТТЯ З ПРИСТОЯЧИМИ

ВКМ Ж-310

Початок XVII ст.

126 x 94

Походження: Миколаївська
церква с. Борочиче

Горохівського району

Реставрація: 1993 р.,

реставраційна майстерня

ВКМ, А. Квасюк

Матеріали і техніка: дошка

(3) соснова, шпуги (2)

односторонньо врізані,

ковчег, левкас, темпера,

сріблення

Збереження: кракелюри,

значні потертості фарбового

шару та сріблення на німбах,

втрати левкасу на полях, у

середній та нижній частинах ікони, на місці втрат реставраційні
вставки левкасу

Опис: у центрі композиції масивний коричневий семиконечний хрест з розп'ятим тілом Христа у білому оперезанні і терновим вінком на голові. Обабіч хреста дві групи пристоячих: зліва – Богоматір в сіро-синьому хітоні та коричневому мафорії з зірками на чолі та раменах, Марія у червоній туніці та сіро-зеленому мафорії, справа – Іоан у червоному одязі, за ним сотник Лонгин у одязі ратника зі списом, мечем та щитом. Одежі персонажів модельовані стримано, контурними темними лініями та білильними мазками. Лики темно-вохристої карнації, виконані рельєфно з використанням білильних мазків, відтінені підборіддя, носи, вилиці. Німби плоскі, окреслені графією, сріблені. Голгофа та голова Адама – сірі, окреслені чорними мазками. Позем темний, зелено-сірого кольору, з промальованими пагорбами. На тлі ікони – зображення церков з червоними дахами, сірими стінами і темними вікнами. На верхній перекладині хреста зображені сонце – зліва, місяць – справа. Іменні написи зроблені чорною фарбою (монограми Богородиці та Іоана у прямокутниках зроблені білою фарбою). Написи на хресті зроблені білою фарбою. Тло світло-вохристого кольору, гладке. У верхньому лівому кутку ікони на полі ковчегу залишок напису.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.– 104 с. ; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88 с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400 с.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ Ж-313

Початок XVII ст.

113 x 87

Походження: Успенська
церква с. Старий Порицьк
Іваничівського району

Реставрація: 2008 р.,
реставраційна майстерня
ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка:
дошка (3) соснова, шпуга
лівосторонньо врізана,
ковчег, левкас, темпера,
гравіювання, золочення
Збереження: кракелюри,
фрагментарні втрати
фарбового шару і левкасу у

нижній частині ікони, значні потертості золочення, реставраційні
вставки левкасу, накладне обрамлення втрачене, окрім правої
планки, нижній край ікони обрізаний

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, у легкому повороті вліво. Права рука Богородиці піднята і притулена до грудей, на лівій тримає Ісуса Христа, який правицею благословляє, а у лівій тримає згорнутий білий сувій. Богородиця одягнена у червоний з синім виворотом мафорій, оздоблений по краях каймою, та синій хітон з орнаментованими перлами і «каменями» обшлагами та горловиною, на правому плечі зірка. Ісус Христос одягнений у білу сорочку з клавом і вохристий гіматій. Складки одягу виконані широкими темними смугами (мафорій Богородиці), різкими світлими і білими лініями (хітон Богородиці), довгими темними і довгими темно-рудими лініями (гіматій Ісуса Христа). Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлі, очі великі темні, носи прямі, брови довгі чорні, лоби низькі, уста червоні. «Движками» промальовані повіки, підборіддя, шиї. Білильними мазками модельовані руки Богородиці та Ісуса Христа, ніжки Ісуса Христа. Волосся Ісуса коротке, руде, промальоване чорними лініями. Німби плоскі, окреслені двома графіями, гравіювані рослинним і кульковим орнаментом, золочені, німб Спаса хрещатий. Монограми поміщені у

два темні прямокутники. Тло гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Ковчег гравійований рослинним і кульковим орнаментом, золочений.

Експонується у МБІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С. 143; Єлісєєва Т. Збірка пам'яток волинського іконопису XVI-XVIIIст. Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2003. – С.11; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.200; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2013.– 400с.

МОЛІННЯ

ВКМ Ж-173

Перша половина XVII ст.

143 x 107

Походження: Волинь

Реставрація: 1987 р.,

ННДРЦУкраїни, В. Ілюткін

Матеріали та техніка:

дошка (3) липова, шпуги

(2) односторонньо врізані,
левкас, темпера, золочення,
гравіювання

Збереження: кракелюри,
розходження дощок, значні
потертості золочення,
втрати левкасу у верхній
частині ікони та на рамі, у
нижньому правому кутку
реставраційна вставка
левкасу

Опис: у центрі композиції, на різьбленому престолі і червоній подушці зображений Ісус Христос, який правою рукою благословляє, лівою тримає закрите Євангеліє у чорному окладі з золотим орнаментом і червоним обрізом. Христос одягнений у архієрейське облачення: червоний саккос, оздоблений золотим шиттям на обшлагах, подолі і горловині, таку ж митру і білий з чорними хрестами омофор. Босими ногами Христос опирається на овальне сіро-голубе підніжжя. Лик Христа вохристої карнації, частково втрачений. Обабіч – зображення Богоматері та Іоана Предтечі у молитовному зверненні до Христа. Богородиця одягнена у блакитну туніку, червоний з зеленим виворотом мафорій та золотий вінець. Іоан Предтеча одягнений у коричневу мілоть та сіро-зелений гіматій. Одежі персонажів модельовані темними лініями та висвітленнями з використанням асисту. Лики світло-вохристої карнації з підрум'яною, виконані рельєфно, з використанням світлотіні. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Позем ікони темно-зелений. Тло гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого стилізована квітка гранату, золочене. Обрамлення накладне, профільоване, сріблене і золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Культ святих у православній церкві. Каталог виставки. - Луцьк. 1990; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 50; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

СПАС НА ПРЕСТОЛІ З АНГЕЛАМИ

ВКМ І-256

Перша половина XVIIст.

157 х 92

Походження:

Різдво-Богородична церква

м. Камінь-Каширський

Реставрація: 2001 р.,

Львівський філіал

ННДРЦУкраїни, О. Сойка

Матеріали і техніка: дошка

(3) липова, шпуги (2)

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри,

тріщини, розходження

дошок, потертості

золочення, дірки від цвяхів,

фрагментарні втрати

фарбового шару і левкасу

Опис: центр ікони займає постать Ісуса Христа, який сидить на престолі з червоною подушкою з китицями, що стоїть на рожево-білих хмарах. Ніжки престолу орнаментовані, завиті внизу, спинка престолу висока. Права рука Спаса піднята у благословляючому жесті, лівою він підтримує відкрите Євангеліє (Мт. 25, 31). Одягнений Спаситель у темно-червоний хітон з клавом, червоно-вохристий гіматій. На голові – декорована митра. Босими ногами Ісус Христос опирається на кругле підніжжя. Обабіч Спасителя, підтримуючи престол, стоять два ангели у червоно-синьо-білих одягах з нахиленими головами. Позаду престолу - поясні зображення ангелів, одягнених у біло-зелено-червоні одяжі (дві групи по три), які споглядають на Христа. Лик Ісуса Христа рожево-вохристої карнації, продовгуватий, очі великі мигдалеподібні темні, ніс прямий, вуста червоні, вуха великі, волосся темне коротке, борідка темна роздвоєна. Повіки очей та підборіддя відтінені. Лики ангелів округлі з великими очима, масивними носами, випуклими лобами і великими вухами. Білильними мазками висвітлені повіки і вилиці. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Складки одягу виконані зіставленням світлих і темних тонів (хітон Христа), дрібними густими лініями (гіматій Христа), білильними мазками і контурною

чорною лінією (одежі ангелів). Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого стилізовані п'ятипелюсткові квіти і листя, золочене. Обрамлення ікони пізнішого походження, профільоване, покрите коричневою фарбою.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон ... Луцьк, 1995; Єлісєєва Т. Збірка пам'яток волинського іконопису XVI-XVII ст. Волинського краєзнавчого музею // Волинський музей, історія і сучасність, Науковий збірник, Випуск II. – Луцьк, 1999. – С. 154-159; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя...Луцьк,1998; Василевська С.,Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу...Луцьк,1999; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 50; Друль М. Техніко-технологічне дослідження ікони "Деїсус" з Волинського краєзнавчого музею. Бюлетень, інформаційний випуск, № 3, 2,червень 2001.—Львів 2001.—С.29-30; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002 - С. 143; Вигоднік А. Іконографія образу «Спас на престолі з ангелами» першої половини XVIIст. з Каменя-Каширського // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2006 - С. 73.; Музей волинської ікони- К.: РК Майстер принт, 2010.– 88с. Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

СПАС НА ПРЕСТОЛІ З ЧОТИРМА АНГЕЛАМИ

ВКМ І-89

Перша половина XVII ст.

102 x 75

Походження: Покровська

церква с. Дорогиничі

Локачинського району

Реставрація: 1992 р.,

кооператив «Відродження-2»,

м.Київ, С. Глушук

Матеріали та техніка:

дошка (3) липова, шпуги

(2) односторонньо врізані,

левкас, темпера, гравіювання,

золочення, сріблення

Збереження: кракелюри,

незначні потертості фарбового

шару, золочення стерте,

втрати до дошки у нижній

частині ікони, втрачена

нижня бонія

Опис: центр ікони займає постать Ісуса Христа, який сидить на престолі. Правою рукою він благословляє, у лівій тримає відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Престол коричневий дерев'яний із зеленою оббивкою, декорований різьбленим геометричним орнаментом і листям аканту, стоїть на блакитній хмарині. За спинкою престолу зображені два ангели у червоно-блакитних, обабіч престолу – два ангели у червоно-синіх одежах. Христос одягнений у червоний з золотою тасьмою і клавом хітон та блакитний гіматій. Дрібні складки одягу Христа модельовані темними смугами та срібним асистом. Лик Христа вохристої карнації з підрум'яною, виписаний з використанням світлотіні. Очі округлої форми, карі, брови підняті, короткі, ніс прямий, довгий, борідка округла, роздвоєна, темно-коричневого кольору. Волосся розділене на рівний проділ. Босими ногами Христос опирається на біле ромбоподібне підніжжя. Німби плоскі, окреслені двома графіями, німб Христа – хрещатий, золочені. Тло гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, профільоване, подвійне, з боніями, міжрамні смуги темного кольору.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

РІЗДВО БОГОРОДИЦІ

ВКМ 1-153

Перша половина XVII ст.

120 x 91

Походження: каплиця

Покладення риз Пресвятої

Богородиці с. Прохід

Ратнівського району

Реставрація: 1999 р.,

Львівський філіал

ННДРЦУкраїни, Я. Стрипа

Матеріали і техніка: дошка (3)

соснова, шпуги (2) наскрізно

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, сріблення,

золочення

Збереження: кракелюри,

значні потертості і втрати

сріблення, фарбового шару

та левкасу, втрачені деталі

обрамлення, дірки від тиблів

Опис: композиція ікони багатофігурна. Дійство відбувається у інтер'єрі будинку з колонами і арками. Центральне місце займає сцена принесення дівчатами дарів святій Анні, яка сидить біля столу, на ложі під балдахіном. На білій скатертині стоять чаша і таріль з хлібом. Обабіч столу зображені дві дівчини, ще дві з дарами у руках стоять перед ложем на сходинок. У дівчат зачіски з червоними стрічками, на шиях намисто, у вухах сережки. На тлі вікна зображений святий Іоаким, який сидить перед відкритою книгою. На передньому плані, зліва, жінка-повитуха, яка сидючи на фігурному кріселку тримає спеленану новонароджену Марію над купіллю. Біля купелі стоїть дівчина-служниця, яка наливає з глека воду. Поряд, біля колиски з білою подушкою стоїть служниця з червоною стрічкою у руках. Справа, у середині малих палат, дівчина-служниця гріє на плиті з вогнем казанок з водою. Одежі персонажів подані у зелених, рожевих, білих, червоних, синіх тонах. Складки одерж виконані темними смугами, висвітленнями і білильними мазками. Голови святої Анни і жінки-повитухи покриті білими намітками. Лики персонажів вохристо-рожевої карнації з підрум'яною, округлі. Очі круглі, темні, носи масивні, вуста червоні. Відтінені повіки, підборіддя, зморшки на лику жінки повитухи. Німби Анни і Марії плоскі, окреслені графією і червоною лінією, золочені. Позем ікони поданий у вигляді рудої

підлоги, розкресленої на квадрати. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, міжрамні смуги покриті темною фарбою, орнаментовані.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. А. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI -XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції, м. Луцьк, 1995.- С.37; Василевська С. Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

ВОГНЕННЕ СХОДЖЕННЯ ПРОРОКА ІЛЛІ

ВКМ І-88

**Перша половина XVII ст.
114 x 92**

**Походження: Покровська
церква с. Дорогиничі**

Локачинського району

Реставрація: 1997 р.

Львівський філіал

ННДРЦ України, Л. Сойка

Матеріали і техніка:

дошка ялинова, шпуги (2)

правосторонньо

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри,

тріщини основи, потертості

фарбового шару та золочення, у нижній частині втрачено дошки, дірки від тиблів, обрамлення втрачене

Опис: у верхній частині ікони, на сірій кучерявій хмарині зображений пророк Ілля у червоній вогненній колісниці, запряженій парою червоних вогнених коней. Візерунок різьби на колісниці виписаний фарбою гірчичного кольору, кінська упряж – графічно, чорними лініями. Зображення Іллі нижчепоясне, у тричетвертному повороті вліво. Ліва рука пророка з відкритою долонею простягнута вперед, у правій, опущеній донизу, він тримає червону мілоть. Ілля одягнений у хітон зеленого кольору. Лик святого темно-вохристої карнації, обрамлений сивими волоссям, бородою та вусами. Справа, у повний зріст, впівоверта вліво зображений пророк Єлисей з простягнутими доверху руками. Єлисей босий, одягнений у темно-вохристий хітон та зелений з червоним виворотом гіматій. Складки одягу персонажів модельовані шляхом накладання темних смуг на основний колір. Лик святого вохристий з підрум'яною, великими темними очима і масивним носом, обрамлений округлою сивою бородою і вусами. Високе чоло переходить у лисину, на голові – шестикутна зірка. Нижче ще одне зображення Єлисея на березі річки з червоною мілоттю у піднятих руках. Внизу ікони розміщені сцени із життя Іллі: «Ілля і вдова з міста Сарепта», «Ілля з ангелом», «Ворони, що приносять Іллі їжу». Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Іменні написи Іллі та Єлисея

виконані червоною фарбою. На другому плані – зображення будівель, башт зі шпильями, гір, буйної зелені. Позем ікони – у вигляді річки і горбистої місцевості. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Верхня частина ікони заокруглена.

Експонується у МВІ.

Публікації: Каталог виставки «Культ святих у православній церкві», Луцьк, 1990; Карпюк Л. Каталог ікон... 1995; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеева Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.143; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; А.Вигоднік, Л.Карпюк Житійні ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С.67; Музей волинської ікони- К.: РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2013. – 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-260

Перша половина XVII ст.

92 x 70,5

Походження: Іллінська церква

м. Камінь-Каширський

Реставрація: 2000 р.,

реставраційна майстерня ВКМ,
Л. Обухович

Матеріали та техніка: дошка

(3) липова, шпуги (2) наскрізно

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри,

потертості золочення і фарбового

шару, фрагментарні втрати

левкасу в нижній частині ікони,

одяг Христа перемальований,

основа ікони по периметру обрізана, дірки від цвяхів

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, поясне. Права рука Христа піднята у благословляючому жесті, лівою він підтримує розкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений у вишневий хітон, оздоблений розшитою золотою каймою і клавом та темно-зелений гіматій з золотим шиттям по краю. Складки одягу модельовані темними смугами та висвітленнями. Лик Христа вохристої карнації з підрум'яною, овальний, виконаний з використанням світлотіні і лесувань кольоровим лаком. Очі мигдалеподібні, виразні, відтінені, чоло високе, з тонкими бровами, ніс прямий, загострений, уста червоні, пухкі, вуха великі. Обрамляють лик темні хвилясте волосся, м'які вуса та клиновидна роздвоєна борідка. Німб Христа хрещатий, окреслений двома графіями, золочений. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Вигоднік А. Вивчення євангельських текстів на іконах Волинської школи іконопису // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали конференції, присвяченої 90-річчю П.М.Жолтовського – Луцьк, 1994. – С.25; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С. 35; Вигоднік А. Вивчення євангельських текстів на іконах Волинської школи // Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу «Історія релігій в Україні». Київ-Львів, 1995; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.-- 104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2013.– 400с.

Коло Волинського
іконописця
1630 року
**ХРИСТОС
ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ**

ВКМ І-43

Перша половина XVII ст.

113 x 81,2

Походження: Преображенська

церква с. Новосілки

Турийського району

Реставрація: 2013р.,

Львівський філіал

ННДРЦ України

Матеріали і техніка: дошка

(2) соснова, шпуги (2)

дносторонньо врізані,

левкас, темпера, гравіювання,

золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, втрати фарбового шару і левкасу, тріщина на стику дощок, потертості золочення, дірки від тиблів, верхня і нижня планки обрамлення втрачені

Опис: зображення Христа фронтальне, нижчепоясне. Права рука піднята у благословляючому жесті, лівою – тримає розкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений у вохристо-червоний хітон з клавом і голубий гіматій. Лик Христа темно-вохристої карнації з підрум'яною, продовгуватий. Чоло високе, очі великі, відтінені, ніс довгий, вуста невеликі червоні. Вуса, клиновидна борідка та хвилясте волосся, що спадає на плечі – коричневі. Німб хрещатий, окреслений чотирма графіями, золочений. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, профільоване, планки сріблені і покриті червоною фарбою.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145.

**Коло Волинського
іконописця
1630 року
ЮРИЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ**

ВКМ Ж-228

Перша половина XVII ст.

84,5 x 65

Походження: Волинь

Реставрація: 1987 р.,

ННДРЦУкраїни, Г. Волошук

Матеріали і техніка: дошка (3)

соснова, шпуги (2) наскрізно

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри,

тріщини, втрати фарбового

шару і левкасу до дошки на

поземі, змії, в лівій частині,

основа обрізана по периметру

Опис: святий Юрій зображений, як вершник, у повний зріст, з непокритою головою, повернутий вправо. У правій руці тримає довгий чорний спис, яким вбиває крилатого змія. Лівою рукою тримає вуздечку коня, ноги в стременах. Білий кінь опирається задніми ногами у землю, передні – підняті. Святий одягнений в лицарський обладунок, темно-жовтий далматик, жовті штани, руді чоботи з шпорами, за плечима розвівається червоний плащ. Складки одягу промальовані чорною лінією. Лик рожево-вохристої карнації, округлий. Очі великі, ніс масивний, вуста червоні, коротке руде волосся з кучерями, відтінене підборіддя, білильними мазками промальовані ніс, повіки, підборіддя. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Справа на іконі зображена замкова вежа з темними віконницями, на балконі якої – поясні зображення царя і царівни у вінцях, цар тримає в руці ключі. На фоні врат замку стоїть молода царівна у вінці, одягнена в жовту туніку і довгий рудий плащ з горностаєвою опушкою. У руках вона тримає довгий білий пасок, яким прив'язаний рудий змії, що хвостом обплів ногу коня. Лики рожево-вохристої карнації з промальованими повіками, носами, підборіддями. Позаду святого Юрія зображені ступінчасті гірки коричневого кольору з білильними промальовками. У верхньому лівому кутку у хмарах зображена благословляюча Божа десниця. Позем темний. Тло гравіюване рослинним орнаментом,

в основі якого поєднання ромбоподібних елементів, у центрі яких стилізовані цвіт гранату, квіти, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон... 1995. Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999.– С.143; Музей волинської ікони- К.: РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

**Волинський
іконописець 1630 року
СВЯТИЙ ГЕОРГІЙ З
ЖИТІЕМ**

ВКМ І-37

1630 р.

137,5 x 105,8

**Походження: Покровська
церква с. Бобли**

Турійського району

Реставрація: 2003 р.

ННДРЦ України,

Г. Волощук

Матеріали і техніка:

дошка (2) соснова,

шпуги (2)наскрізно

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, сріблення,

золочення

Збереження: кракелюри,

тріщини, фрагментарні

**втрати фарбового шару і левкасу на клеймах, значні потертості
сріблення і золочення, втрачені верхня і нижня планки
обрамлення**

Опис: в середнику ікони зображена сцена, коли святий Георгій, возсідаючи на білому коні у червоній упряжі, довгим тонким списом вбиває змія. Святий одягнений у обладунки візантійського воїна: коротка туніка з кірасою, перев'язана широкою стрічкою, сині штани, заправлені у високі руді чоботи з шпорами, за плечима розвівається червоний плащ. На темному поземі біля голубого озера – змій з широко відкритою пащею. Справа – замок, на балконі якого стоять цар і цариця, внизу, на тлі дверей – молода царівна. Зліва, у хмарах - благословляюча Божа десниця. Середник ікони з боків та знизу оточений вісьмома клеймами. Вони мають однакові розміри, витягнуту прямокутну форму, за виключенням двох нижніх квадратних. Через розмежування їх різьбленими та орнаментованими тонкими полями, які сприймаються як своєрідні рами, а також написами над кожним із клейм, вони виглядають як окремо взяті ікони. Порядок клейм: 1. Народження Святого Георгія. 2. Навчання Святого Георгія. 3. Святий Георгій у темниці. 4. Святий Георгій перед імператорами Діоклетіаном та Максиміліаном. 5. Шматування святого Георгія гаками. 6. Каткування Святого Георгія

дубовими прутами. 7. Катування Святого Георгія гарячим оловом. 8. Катування у киплячій смолі. У клеймах дії відбуваються на тлі двобаштових палат під червоними дахами з бійницями та невеликими віконцями. Складки одерж виконані нанесенням темних смуг на основний колір, чорним і білим контурами обведені краї одерж. Лики рожево-вохристої карнації з білильними промальовками. Детально виписані волосся та бороди. Передана анатомічна будова тіла святого Георгія у сценах страстей. Німби плоскі, окреслені графією, золочені. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями. Міжрамні смуги голубого кольору. На верхній міжрамній смузі розміщене іменування ікони, на нижній – залишки донаторського напису з датою створення.

Експонується у МВІ.

Публікації: Сидор О. Забута школа малярства // Волинь №1, 1991. Карпюк Л. Особливості живопису майстрів середовища «Волинського іконописця 1630 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VII міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 2001. – С. 121; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С. 62; А.Вигоднік, Л.Карпюк Житійні ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 67; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

**Волинський іконописець
1630 р.
ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ**

ВКМ І-158

Перша половина XVII ст.

98 x 73

Походження:

**Різдво-Богородична церква
с. Ворончин Рожищенського
району**

**Реставрація: 1997 р.,
реставраційна майстерня
ВКМ, Л. Обухович**

Матеріали і техніка:

**дошка (2) липова, шпуга
соснова, правосторонньо
врізана, левкас, темпера,
гравіювання, сріблення
Збереження: кракелюри
та потертості сріблення і**

**фарбового шару, тріщина на стику дощок, реставраційні вставки
левкасу у нижній частині ікони та на міжрамних смугах, частина
боній втрачена, реставраційне зондування на обрамленні справа**

Опис: на передньому плані - зображення Юрія Змієборця впівоберта вправо на білому в червоній упряжі коні. Святий сидить у сідлі на червоній попоні, у лівій руці тримає вуздечку, у правій – спис, яким пронизує голову змія. Святий Юрій одягнений у білі одязі, через ліве плече перекинтий червоний плащ, ноги в червоних чоботях. Лик святого темно-вохристої карнації з пробілами, овальний, з великими очима, підкресленими темними тіннями. Темне волосся розділене на рівний проділ і зв'язане на потилиці. Німб плоский, окреслений графією, сріблений. У нижній частині ікони зображений оранжевий плямистий змія на двох лапах, з крилами, скрученим спіраллю хвостом та розкритою пащею. На другому плані – білі мури замку та царський палац з аркою і колонадою, фігурними карнизами і червоними дахами. У вікнах палацу – постаті царя і цариці у червоних одягах і коронах. Цар кидає вниз ключ від міста. У арці зображена царівна, яка тримає пояс, що обвиває шию Змія. Вона одягнена в червону туніку і сріблену корону. Складки одягу персонажів модельовані чорними контурними лініями. Позем у вигляді пагорба червоно-коричневого кольору з кущами трави і квітів. Гло гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка

гранату, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги синього кольору.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Малярські осередки на Волині XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези і матеріали наукової конференції, присвяченої 90-річчю П.М. Жолтовського. - Луцьк, 1994. Карпюк Л. Каталог ікон... 1995; Карпюк Л. «Волинський іконописець 1630 р.» та його твори в Музеї Волинської ікони. Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу // Львів, 3-5 травня 1995 року /. - Частина 2; Карпюк Л. Малярські осередки на Волині (за матеріалами колекції іконопису Волинського краєзнавчого музею. Волинський музей. Історія і сучасність. Тези та матеріали I науково-практичної конференції, присвяченої 65-річчю Волинського краєзнавчого музею та 45-річчю Колодяжненського літературно-меморіального музею Лесі Українки, 16-17 червня 1994 року. - Луцьк: Ініціал, 1994; Обухович Л. Волинська ікона поч. XVII ст. «Св. Георгій Змієборець» з села Ворончин Рожищенського р-ну. Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції – Луцьк, 1998.- С.151; Єлісєєва Т. Збірка пам'яток волинського іконопису XVI-XVIII ст. Волинського краєзнавчого музею. Волинський музей. Історія і сучасність. Науковий збірник. Луцьк, 1999; Обухович Л. Проблеми дослідження технології волинського іконопису. Волинський музей..., 1999; Голиков В.П., Жарикова З.Ф., Обухович Л.Я. Исследование некоторых технологических аспектов Волынских икон 1-й половины XVII в. Из коллекции музея Волынской иконы в г. Луцке. II Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми збереження, консервації та реставрації музейних пам'яток». - Київ, травень 1999. Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 86; Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.119; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

**Волинський іконописець
1630 р.
ПОКРОВ БОГОРОДИЦІ**

ВКМ І-38

Перша половина XVII ст.

105 x 62

**Походження: Покровська
церква с. Бобли Турійського
району**

**Реставрація: 1993 р.,
кооператив «Гарантія»,
м.Київ, Є. Сизова**

**Матеріали і техніка: дошка
(3) соснова, шпуги (2)
зустрічно врізані, левкас,
темпера, гравіювання,
золочення, набірний
срібний оклад XVIII ст.
Збереження: кракелюри,
потертості та потемніння
золочення і фарбового шару,
значні втрати до дошки у
нижній частині ікони**

Опис: ікона є багатофігурною композицією. У нижній частині ікони, на тлі міста з білостінними будівлями, які покриті червоною черепицею, зображено натовп людей. У центрі, на передньому плані – постать бородатого святого у хрещатому омофорі з плоским золоченим німбом. Перед ним зліва – постать чоловіка у молитовній позі. Він одягнений у синій хітон, зелений далматік і вохристий плащ. Крайнім зліва зображений юродивий Андрій з піднятою рукою, який вказує на Богородицю. У групі людей справа вирізняються постаті жінки в синій туніці і вохристому мафорії та Романа Псалмоспівця з розгорнутим сувоєм, на якому напис: СТ. РОМАНЬ. Вгорі ікони, на блакитній хмарині, постать Богородиці у золоченій мандорлі, декорованій гравіюваними хвилястими променями. Богородиця, молитовно піднятими руками, підтримує білий омофор, кінці якого у руках двох ангелів у червоно-зелених одягах. Складки одяж модельовані висвітленнями, контурною лінією і білильними мазками. Лики персонажів темно-вохристої карнації, виразні, виписані з використанням білильних мазків і

коричневого контура. Німби Богородиці та ангелів – плоскі, окреслені графією, золочені. Позем темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, золочене. Обрамлення накладне, профільоване.

Експонується у МБІ.

Публікації: Карпюк Л. Малярські осередки на Волині XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали конференції, присвяченої 90-річчю П.М. Жолтовського. Луцьк, 1994; Карпюк Л. Волинський іконописець 1630 року та його твори в музеї Волинської ікони // Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу: "Історія релігій в Україні". Київ-Львів, 1995; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С. 35; А. Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.-- 104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

**Волинський іконописець
1630 р.
БОГОРОДИЦЯ
ОДИГІТРІЯ**

ВКМ Ж-259

Перша половина XVII ст.

102 x 63

**Походження: Покровська
церква с.Бобли Турійського
району**

**Реставрація: 1999 р.,
реставраційна майстерня
ВКМ, Л. Обухович**

**Матеріали і техніка: дошка (2)
соснова, шпуги (2) зустрічно
врізані, левкас, темпера,
гравіювання, золочення
Збереження: кракелюри,
потертості фарбового шару,
незначні осипи левкасу, дірки**

від цвяхів, золочення стерте, нижня планка обрамлення втрачена

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне. Пропорції її фігури дещо витягнуті. На лівій руці Богородиця тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Одягнена у синю з червоною тасьмою на обшлагах і горловині туніку і темно-вишневий мафорій, з-під якого виглядає смужка білого очіпка. Складки одягу Богородиці модельовані зіставленням темних, чорних смуг, висвітлень і білильних мазків (на туніці). Лик Богородиці вохристої карнації з легкою підрум'яною, овальний. Очі світлі, великі, мигдалеподібної форми, окреслені тонкими чорними лініями. Форму ока повторюють округлі легкі тіні під очима. Контури рис лику і брови чорні. Німб Богородиці плоский, окреслений двома графіями, золочений. Христос зображений упівоберта до Богородиці. Правою рукою він благословляє, у лівій тримає згорнутий сувій. Христос одягнений у білий з червоним клавом і шиттям на горловині хітон і темно-червоний гіматій, складки якого моделюються чорними контурними лініями та декількома рівнями висвітлень. Лик Христа темно-вохристої карнації, контури рис лику і брови чорні, чоло високе з глибокими зализинами. Німб Христа хрещатий, окреслений двома графіями, золочений. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, золочене. Обрамлення накладне, профільоване.

Експонується у МВІ.

Публікації: Культ святих..., 1990; Карпюк Л. Малярські осередки..., 1994; Карпюк Л. Волинський іконописець 1995; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

**Коло Волинського
іконописця
1630 року
ХРИСТОС
ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ**

ВКМ І-76

Середина XVII ст.

119 x 86,5

Походження: Миколаївська

церква смт Локачі

Реставрація: 1993 р., НАОМА,

О. Андрущенко

Матеріали і техніка: дошка (3)

соснова, шпуги (2) зустрічно

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри,

потертості фарбового шару та

золочення, втрати до дошки

у нижній частині ікони та

навколо верхньої бонії,

нижня бонія втрачена, реставраційні вставки левкасу

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Права рука Христа піднята на рівні грудей у благословляючому жесті, лівою він тримає розкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений у червоний хітон з срібними клавом і тасьмою на рукавах та блакитний гіматій, краї якого вишиті тонким геометричним орнаментом. Складки хітону та гіматію модельовані зіставленням темних і світлих відтінків основного кольору та білильних мазків. Лик Христа рожево-вохристої карнації з підрум'яною, виписаний з використанням світлотіні. Очі мигдалеподібної форми з великими зіницями і ріденькими віями, форму ока підкреслюють округлі тіні. Брови високі, ніс тонкий, прямий і загострений, чоло високе, волосся темне, розділене на рівний проділ, борідка маленька, клиновидна. Німб Христа хрещатий, гравійований променями і окреслений чотирма графіями, золочений. Обабіч постаті – монограми Христа. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого стилізована квітка гранату. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями. На правій, лівій і нижній міжрамних смугах розміщений напис про поновлення ікони у 1749 році, на звороті - напис про поновлення ікони у 1913 році та ім'я маляра.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Малярські осередки..., 1994; Карпюк Л. Волинський іконописець..., 1995; Вигоднік А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції «Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації». - Луцьк, 1995; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

**Коло Волинського
іконописця
1630 року
БОГОРОДИЦЯ
ОДИГІТРІЯ**

ВКМ Ж-289

Середина XVII ст.

119 x 86

**Походження: Різдво-
Богородична церква
с. Видерта Камінь-
Каширського району
Реставрація: 1993 р., НАОМА
Матеріали і техніка: дошка
(3) липова, шпуги (2)
зустрічно врізані, левкас,
темпера, гравіювання,
золочення**

**Збереження: кракелюри і
потертості фарбового шару**

**та золочення, велика тріщина на стику дощок, втрати левкасу у
верхній частині ікони та на правій міжрамній смузі, верхня і
нижня бонії втрачені, реставраційні вставки левкасу та деталей
обрамлення**

Опис: зображення Богородиці фронтальне, нижчепоясне. Лівою рукою Богоматір підтримує Христа, права її рука, піднята на рівні грудей, вказує на нього. Богородиця одягнена у синю туніку, оздоблену на обшлагах та горловині тасьмою із срібним шиттям, і темно-червоний мафорій із зеленим виворотом, зірками на раменах та срібною тасьмою по краях. З-під мафорію виглядає білий очіпок. Складки одягу модельовані зіставленням контрастних темних і світлих тонів та білих мазків. Лик Богородиці рожево-вохристої карнації з підрум'яною, овальної форми, виконаний з використанням світлотіні. Брови тонкі і підняті, чорні. Очі карі, мигдалеподібної форми, з чорними зіницями і ріденькими віями, форму ока повторюють округлі тіні. Шию прикрашає червоне намисто. На голові різьблена золочена корона. Пропорції постаті Христа дещо витягнуті. Він сидить впівоберта до Богородиці. Правою рукою Христос благословляє, у лівій тримає згорнутий сувій. Христос одягнений у білий із срібною тасьмою та клавом, підперезаний хітон і темно-червоний, вкритий срібним візерунком гіматій. Лик Христа рожево-вохристої карнації, овальний, з високим чолом, обрамлений

коротким чорним волоссям. Обабіч Богородиці і Христа на блакитних хмарах – зображення двох ангелів у червоно-синіх оджах. Німби Богородиці і Христа плоскі, гравійовані променями та кульковим орнаментом, окреслені двома графіями, золочені. Німби ангелів плоскі, окреслені графією, золочені. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, міжрамні смуги синього кольору з візерунком, нанесеним червоною фарбою.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Малярські осередки.... 1994; Карпюк Л. Волинський іконописець..., 1995; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

**Коло Волинського
іконописця
1630 року
СВЯТА ПАРАСКЕВА**

ВКМ І-417

XVII ст.

89,5 x 63

**Походження: Михайлівська
церква с. Кримне**

**Старовиживського району
Реставрація: 2001р., НАОМА,
В. Папушенко**

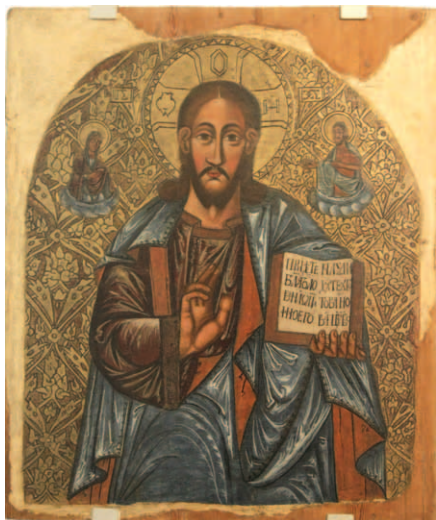
**Матеріали і техніка: дошка (2)
соснова, шпуги (3) наскрізно
врізані, левкас, темпера,
гравіювання, золочення
Збереження: кракелюри,
потертості золочення, ікона
обрізана у нижній частині,
зліва на іконі залишений**

**фрагмент пізнішого живопису, по периметру ікони - дірки від
тиблів, обрамлення ікони втрачене**

Опис: свята Параскева зображена майже у повний зріст (нижня частина ікони обрізана), фронтально. У правій руці на рівні грудей вона тримає шестиконечний хрест, ліва рука притулена до грудей. Одягнена свята у довгу синю туніку, підперезаний жовтий далматік з орнаментованою горловиною, червоний гіматій, скріплений круглою фібулою. Складки одягу виконані нанесенням темних смуг і білих мазків на основні кольори, білим контуром обведені краї гіматію. Лик Параскеви вохристої карнації, з підрум'яною, продовгуватий, злегка висвітлені вилиці і чоло, чорною контурною лінією обведені лик і вуха. Очі великі, круглі, темні, повіки важкі, ніс прямий, брови темні широкі, вуста повні червоні. Довге руде волосся відкритим залишає чоло і косами спадає на плечі. На голові - вінець з квіткою, що підтримують ангели, одягнені в червоно-синій одязі. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони у вигляді рівнини зеленого кольору. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, золочене, міжрамні смуги голубого кольору.

Експонується у МВІ.

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002 – С. 143.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

**Коло Волинського
іконописця
1630 року
ХРИСТОС
ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ**

ВКМ Ж-246

XVII ст.

109 x 90

Походження: церква

Казанської ікони Богородиці

с. Піща Любомльського

району

Реставрація: кооператив

«Гарантія», м. Київ, Є. Сизова

Матеріали та техніка:

дошка (3) соснова, шпуги

(2) односторонньо врізані,

левкас, темпера, гравіювання,

золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару та потемніння золочення, у верхній частині та внизу ікони втрати дошки

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, поколінне. Права рука Христа піднята у благословляючому жесті, лівою він підтримує розкрите Євангеліє (Мт. 25, 46). Христос одягнений у бордовий з вохристою тасьмою та клавом хітон і синій з коричневим виворотом гіматій, оздоблений по краях дрібним шиттям. Складки одягу модельовані графічно чорними контурними лініями, різкими білильними мазками і темними смугами. Лик Христа темно-вохристої карнації з підрум'яною, витягнутий, вузький. Очі великі, карі, мигдалеподібної форми, форму ока підкреслюють округлі тіні та короткі дугоподібні брови, ніс прямий, загострений, вуса тонкі, опущені, борідка коротка, роздвоєна. Німб Христа хрещатий, окреслений трьома графіями і декорований по краю зубцями, золочений. Обабіч Христа, на округлих блакитних хмарах – нижчепоясні постаті Богородиці та Іоана Предтечі, звернені до Христа. Їх одяжі витримані у вохристих і синіх кольорах. Тло гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, золочене. Ікона має аркоподібне завершення. Обрамляє ікону смуга білого кольору.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеева Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

БЛАГОВІЩЕННЯ

ВКМ І-265

Середина XVII ст.

46 x 37,5

Походження: Іллінська церква
м. Камінь-Каширський

Реставрація: 1999 р.,

ННДРЦ України, Є. Сизова

Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, шпуга лівосторонньо
врізана, левкас, темпера,
сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, значні
потертості фарбового шару та
сріблення, у лівому верхньому
кутку, внизу ікони і на рамі
втрати до дошки, зміщення на
стиках профільованих планок
обрамлення, дірки від цвяхів,

шпуга втрачена, дошка пошкоджена шашелем

Опис: у центрі композиції, на тлі біло-голубих з рожевими віконницями та карнизами палат, зображені Діва Марія та архангел Гавриїл. Перед Марією – низький стіл, покритий червоною скатертиною, з відкритою книгою і пером, позаду – різьблена лавка з червоною подушкою з китицями. На другому плані: зображення різьбленого ложа під синім балдахіном, коричневі балконні поручні, чорний проріз дверей. Діва зображена у повний зріст, впівоберта вліво, одягнена у синій хітон та темно-вишневий мафорій. Руки простягнені до архангела. Архангел одягнений у білий хітон, голубий, підперезаний червоним поясом, далматік та червоний плащ. За плечима здіймаються коричневі крила. Права рука його піднята і звернена до Марії, ліву тримає перед собою. Лики персонажів темно-вохристої карнації з підрум'яною, виписані за допомогою чорних контурних ліній. Німби плоскі, окреслені графією, золочені. Позем рожевий. Тло ікони гладке, сріблене. Обрамлення ікони накладне, профільоване, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 86.

УСПІННЯ БОГОРОДИЦІ

ВКМ І-138

XVII ст.

124,7 x 95

Походження: Михайлівська церква с. Пілганів Луцького району

Реставрація: 1999 р.

Львівський філіал ННДРЦ України, О. Садова, Л. Сойка

Матеріали і техніка:

дошка (4) соснова,

шпуги (2) лівосторонньо

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри,

значні потертості і втрати

сріблення, фарбового шару

і левкасу, втрати деталей

обрамлення

Опис: дійство розгортається на тлі замкових стін, веж з віконцями, фігурними дахами і трикутними фронтонами. Центральне місце у багатофігурній композиції займає поясне зображення Ісуса Христа у голубій мандорлі. Він тримає спеленане дитя – душу Богородиці. Нижче, на червоно-білому смертному ложі, лежить Богоматір, одягнена у синій хітон і вишневий мафорій. Ложе оточують апостоли. Зліва і справа - поясні зображення двох святих з книгами у руках. Вони одягнені у політаврїї і білі омофори. На передньому плані зображена сцена усікновлення архангелом Михаїлом рук нечестивого Авфонія. Зліва, один з апостолів тримає кадило і свічку. У верхній частині ікони два ангели на колінах підтримують голубу мандорлу з Богородицею, яка сидить на престолі з молитовно піднятими руками. Під мандорлою зображений шестикрилий вогненний серафим з німбом над головою. Зліва і справа на хмаринках – поясні зображення святих. Одежі персонажів виконані у синьо-голубих, білих і червоно-вохристих тонах, з чорною контурною лінією. Лики вохристої карнації, продовгуваті, очі темні, вуста червоні, носи прямі, довгі, відтінені повіки, носи, вилиці. Волосся, бороди, вуса промальовані білильними мазками. Німби плоскі (німб Спасителя хрещатий), окреслені двома графіями, сріблені. Позем ікони виконаний у вигляді розкресленої на квадрати підлоги сірого

кольору. Тло гравійоване рослинним орнаментом, у основі якого цвіт гранату і дрібні насічки, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, міжрамні смуги темно-вишневого кольору, оздоблені боніями.

Експонується у МВІ.

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-325

XVII ст.

83 x 57

Походження: Миколаївська
церква с. Борочиче

Горохівського району

Реставрація: кооператив

«Гарантія», м.Київ, Є. Сизова

Матеріали та техніка:

дошка (2) липова, шпуги

(2) односторонньо врізані,
левкас, темпера, гравіювання,
золочення

Збереження: кракелюри,
потертості фарбового шару та
золочення, тріщина основи
на стику дощок

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Права рука Христа піднята у благославляючому жесті, лівою він підтримує розкрите Євангеліє (Мт. 7, 2). Христос одягнений у червоний хітон з клавом, оздоблений коричневою орнаментованою тасьмою, та синій гіматій. Складки одягу модельовані темними смугами та висвітленнями. Лик Христа рожевої карнації з підрум'яною, округлий. Чоло високе, відтінене з боків, очі мигдалеподібної форми, карі, форму ока повторюють округлі тіні і тонкі чорні брови, ніс прямий, вуста червоні, борідка округла, волосся темне, розділене на рівний проділ. Німб Христа хрещатий, окреслений двома графіями, золочений. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Обрамляє ікону смуга білого кольору.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.--104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с .

ВОСКРЕСІННЯ – ЗІШЕСТЯ ДО АДУ

ВКМ I-152

Середина XVII ст.

95 x 68

Походження: каплиця Покладення
риз Пресвятої Богородиці с. Прохід
Ратнівського району

Реставрація: 1993 р., фірма

«Скіфія», м. Київ, Г. Волощук

Матеріали та техніка: дошка (3)

липова, шпуги (2) односторонньо

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри,

потертості фарбового шару,

втрати дошки у нижній частині

ікони, у місцях осипання левкасу

проглядається паволока

Опис: у центрі композиції постать Христа, який стоїть на дерев'яних з фігурними металевими завісами дверях до аду. Праву руку він подає Адаму, який стоїть навколішки перед ним, у лівій – тримає згорнутий сувій. Христос одягнений у вишневий хітон та вохристий із золотим асистом гіматій. Німб Христа хрещатий, золочений. Постать Христа вписана у вохристо-зелену із золотим асистом мандорлу. Обабіч зображені предки Христа – царі Соломон і Давид, пророк Мойсей зі скрижалями, позаду – старозавітні праведники. Справа, на передньому плані, Єва і старозавітні жони. Лики персонажів вохристої карнації, виразні, з великими очима. Одежі персонажів яскравих червоного, фіолетового, синього, зеленого та жовтого кольорів. Складки одягу Христа та Адама моделюються темними смугами та висвітленнями. Одежі інших персонажів подані спрощено. У верхній частині ікони зображений пейзаж з скелястими горами, зеленим пагорбом і містом вдалині. Позем ікони у вигляді зелено-коричневих пагорбів. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, золочене. Обрамляє ікону смуга білого кольору.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013. – 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-172

Середина XVII ст.

119 x 82

Походження: Волинь

Реставрація: 1974 р.,

ЛКГ, В. Мокрій; 1987 р.,

ННДРЦУкраїни,

Л. Фролова; 1997 р.,

майстерня ВКМ, Л.

Обухович

Матеріали і техніка: дошка

(2) соснова, шпуги (2)

різносторонньо врізані,

левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: значні

потертості фарбового шару

на одязі та правій руці

Христа, втрати до дошки у нижній частині ікони, зовнішня рама втрачена

Опис: зображення Спаса фронтальне, поясне. Права рука Христа піднята у благословляючому жесті. Христос одягнений у коричневий хітон з клавом та блідо-голубий гіматій, оздоблений білою тасьмою. Лик Христа вохристої карнації з підрум'яною, продовгуватий. Очі мигдалеподібні, карі, підведені широкими вохристими мазками, волосся, вуса і клиновидна борідка коричневі, вуста червоні. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, у основі якого галузки винограду. Обрамлення накладне, подвійне, міжрамні смуги темно-сині, оздоблені рослинним орнаментом світло-коричневого кольору.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон..., Луцьк, 1995.; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеева Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Василевська С. Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 86.

СОБОР АРХАНГЕЛА МИХАЇЛА

ВКМ Ж-170

Середина XVII ст.

92 x 64

Походження: Волинь

Реставрація: 1987 р.,

ННДРЦ України, Л. Фролова

Матеріали і техніка:

дошка (2) соснова, шпуги (2)

односторонньо

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри,

потертості сріблення,

втрати фарбового шару,

левкасу і деревини у нижній

частині, пошкодження

шашелем, деталі обрамлення

втрачені, ікона поміщена у

реставраційний кіот

Опис: у центрі ікони, у синьо-голубій мандорлі з срібними зірками, на хмарині зображений Христос Еммануїл, одягнений у білій одежі. Права рука піднята у благословляючому жесті, у лівій – держава з хрестом голубого кольору. Над мандорлою – поясне зображення архангела Михаїла, який у правій руці тримає піднятий меч, у лівій – піхви. Архангел одягнений у білий хітон і червоний плащ, за плечима – коричнево-сірі крила. Архангела оточують ангели. Два передні зображені у повний зріст. Вони тримають тонкі жезли і підтримують мандорлу. Їхні голови схилені у легкому поклоні. Ангел справа одягнений у голубий хітон, білий далматик і червоний плащ. Ангел зліва - у червоний хітон, голубий далматик і білий плащ. Два ангели обабіч Михаїла зображені погрудно, у біло-голубих одежах, далі – лики чотирьох ангелів. За плечима ангелів - білі крила. Складки одяг модельовані висвітленнями по основному кольору. Лики персонажів темно-вохристої карнації, округлі, з високими лобами, великими відтініними очима, прямими гострими носами і маленькими вустами, виписані технікою світлотіні. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. У нижній частині, під мандорлою – зображення вогненного шестикрилого серафима. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, у основі якого листя аканту,

сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, міжрамні смуги темно-синього кольору з білим орнаментом.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон... Луцьк, 1995; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 86; Музей волинської ікони- К.: РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ І-118

Середина XVII ст.

112 x 84

Походження: Михайлівська церква с. Гірка Полонка

Луцького району

Реставрація: 2009 р.,

Львівський філіал

ННДРЦ України,

О. Глібовецький

Матеріали і техніка:

дошка (3) соснова,

шпуги (2) односторонньо

врізані, левкас, темпера,

гравіювання,

сріблення

Збереження: кракелюри,

тріщини, потертості

сріблення, фрагментарні

втрати фарбового шару,

значні втрати дошки на обрамленні, нижня планка обрамлення реставраційна

Опис: у центрі композиції зображений святий Юрій Змієборець, який сидить на білому коні у червоній упряжі. Лівою рукою тримає круглий сріблений щит, а списом у правій – пронизує пащу крилатого коричневого змія, який обплітає хвостом задню ногу коня. Святий одягнений у лицарський обладунок і червоний плащ, зав'язаний на плечі, голубі штани, заправлені у темні чоботи. Складки одягу виконані темними лініями по основних кольорах. Лик святого вохристої карнації, повіки, ніс, підборіддя відтінені, волосся руде, коротке. Голова святого непокрита. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. У верхньому лівому куті ікони зображені палати з вежами, вікнами та аркоподібним входом. На балконі палацу стоять цар і цариця у вінцях. Справа, на зеленому пагорбі, навколішки стоїть молода царівна, молитовно склавши руки. Вона одягнена у білу сорочку з комірцем, сіру спідницю, червоний плащ. У верхньому правому куті серед білоголубих хмар зображена благословляюча Божа десниця і монограми Христа. Позем ікони у вигляді зелених пагорбів, гори Голгофи з печерою, заповненою черепами і кістками. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, сріблене.

Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги вишневого кольору.

Експонується у МВІ.

Публікації: Сидор О. Волинське малярство XVII-XVIII ст. Журнал Образотворче мистецтво. 1988, №2; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. - С. 35; Василюк С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ Україна, 2013. – 400с.

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

ВКМ I - 266

Середина XVII ст.

46 x 31

Походження: Іллінська церква

м. Камінь-Каширський

Реставрація: 2008 р.,

реставраційна майстерня

ВКМ, Л. Обухович

Матеріали і техніка: дошка

липова, шпуга врізана, левкас,

темпера, золочення

Збереження: кракелюри,

потертості фарбового шару

і золочення, значні втрати

фарбового шару і левкасу,

обрамлення і шпуга втрачені

Опис: зліва, на тлі темної печери, зображена Богородиця, яка сидить біля ясел, де лежить спелений Ісус Христос. Богородиця одягнена у голубий хітон і вишневий мафорій, оздоблений тонкою золотою облямівкою. Справа – старий сивий Йосиф, босоніж, опираючись на посох, зустрічає пастуха. Йосиф одягнений у голубий хітон і білий плащ. Бородатий пастух правою рукою торкається білої шапки, у лівій тримає посох. Він одягнений у голубу сорочку, білі штани і коричневу свиту, через плече перекинута торба. Складки одягу виконані світлими мазками (мафорій Богородиці) та чорними і білильними мазками (свита пастуха). Лики вохристої карнації, дрібні, продовгуваті, з чітко промальованими очима, повіками, бровами, підборіддями. Німби плоскі, окреслені графією, золочені. Над головою Богородиці – іменний напис. Над печерою, на білому тлі — група ангелів у червоних одягах, які підтримують білий омофор. Справа, над голубою хмарою, на золотому тлі зображені ангел з розпростертими руками і голубими крилами, одягнений у білий хітон, а також ангел-охоронець, який стоїть на колінах, тримаючи у руках щит і меч. Позем темний. Тло гладке.

Експонується у МВІ.

Публікації: Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.226.

МОЛІННЯ

ВКМ I-272

XVII ст.

106 x 71

Походження: Троїцька
церква с. Рудка-
Козинська Рожищенського
району

Реставрація: 1991 р.,
кооператив
«Відродження-2», м. Київ,
С. Глушук

Матеріали і техніка:
дошка (2) липова, шпуги (2)
односторонньо
врізані, левкас, темпера,
гравіювання, сріблення
Збереження: кракелюри,
значні потертості сріблення,
реставраційні вставки
левкасу і деталей обрамлення

Опис: у центрі ікони зображений Ісус Христос, який сидить на дерев'яному різьбленому престолі, на червоній подушці з китицями. Права рука Христа піднята на рівні грудей у благословляючому жесті, лівою він притримує Євангеліє (Мт. 25, 34). Ногами Христос опирається на двоступінчасте кругле підніжжя на хмарині. Христос одягнений у червоний хітон з клавом, оздоблений золотою тасьмою та сірий гіматій. Лик Христа рожево-вохристої карнації з високим чолом і великими карими очима обрамлений хвилястим коричневим волоссям. Німб Христа хрещатий, інших персонажів – плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Обабіч, у молитовному зверненні до нього, зображені у повний зріст Богородиця та Іоан Хреститель. Богородиця одягнена у зелену туніку, жовто-коричневий з сріблястою тасьмою далматік і червоний з сірим виворотом мафорій. Іоан Предтеча у коричнево-зелених одягах. Складки одягу модельовані темними лініями і висвітленнями. За престолом – два ангели, що тримають у руках жовто-рожеві сфери, на яких поміщено монограми Христа. Лики вохристої карнації, овальні, з великими очима, тонкими довгими бровами і червоними вустами. Лик Іоана з чітко переданими зморшками. На німбах Богородиці та Іоана

– монограми, нанесені червоною фарбою. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, сріблене.

Експонується у МВІ.

Публікації: : Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А. Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.– 104 с.; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIII ст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50.; Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.119; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2013. – 400с

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І-61

XVII ст.

118 x 82

Походження:

Різдво-Богородична церква
с. Хворостів Любомльського
району

Реставрація: 1986 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка

(3) соснова, шпуги (2)

правосторонньо врізані,
левкас, темпера, гравіювання,
сріблення

Збереження: кракелюри,

тріщини на стику дощок,

фрагментарні втрати

фарбового шару і левкасу,

реставраційні вставки левкасу
і тонування

Опис: зображення Богородиці фронтальне, поколінне. На лівій руці вона тримає Ісуса Христа з благословляючою правицею і книгою на колінах. Правою рукою Богородиця вказує на Христа. Богородиця одягнена у темно-вишневий мафорій з орнаментованими краями і світло-синім виворотом та синю туніку, оздоблену тасьмою жовтого кольору з «каменями». Ісус Христос одягнений у білий хітон, підперезаний жовтим поясом, і вохристий з голубим виворотом гіматій. Складки одягу виконані темними мазками по основних кольорах і білою контурною лінією. Лик Богородиці продовгуватий, рожевої карнації з підрум'яною, очі великі, круглі, з темними нижніми повіками, брови темні довгі, ніс прямий, уста пухкі червоні. Лик Ісуса Христа вохристої карнації, нечіткий, розмитий. Німб Богородиці плоский, окреслений двома графіями, німб Христа хрещатий, сріблений. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого листки і крупні насічки, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, сріблене, міжрамні смуги голубого кольору, орнаментовані білим візерунком.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон... 1995; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеева Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI—XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. –м. Луцьк, 1999.– С.143.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ I-12

XVII ст.

91 x 72

Походження: Покровська церква с. Дубечне

Старовижівського району

Реставрація: 1986 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка

(3) соснова, шпуги (2)

наскрізно врізані, левкас,

темпера, гравіювання

Збереження: кракелюри,

тріщини на стику дощок,

реставраційні вставки

левкасу, тонування, вставки

деревини на основі і

обрамленні

Опис: у центрі ікони зображений святий Юрій, який сидить на білому коні і вбиває списом змія. Юрій одягнений у жовту туніку, сині штани, червоні чоботи, сірий обладунок і червоний плащ. Голову прикриває фігурний шолом з червоним пір'ям. Лик Юрія рожево-вохристої карнації, округлий. Очі великі круглі, ніс прямий, брови темні. Німб плоский, окреслений двома графіями. На другому плані - замкова вежа, з вікон якої визирають цар і цариця у червоних одежах і коронах. На тлі дверей, у повен зріст зображена молода царівна з молитовно складеними руками. Царівна у короні, одягнена у синю блузу і червону спідницю з білим фартушком. Складки одяг виконані шляхом накладання темних смуг на основні кольори. Лики персонажів вохристої карнації, з підрум'яною, округлі. У правому нижньому кутку ікони зображений коричневий крилатий змій з піднятим хвостом, зубатою пащею і кігтями. Контури змія окреслені чорною лінією. Позем ікони темний, у вигляді горбистої місцевості з кущами. Тло гравіюване стилізованим рослинним орнаментом. Обрамлення накладне, подвійне, міжрамні смуги темно-зеленого кольору.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон... 1995; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеева Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI—XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису.– м. Луцьк, 1999.- С. 143.

МОЛІННЯ

ВКМ І-151

XVII ст.

128,5 x 105

Походження: каплиця

Покладення риз Пресвятої

Богородиці с. Прохід

Ратнівського району

Реставрація: 2001 р.,

Львівський філіал

ННДРЦ України, О. Садова

Матеріали і техніка: дошка (4)

соснова, шпуги (2) наскрізно

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри,

розходження дощок,

втрати фарбового шару і

левкасу, значні потертості

сріблення, втрачені

деталі обрамлення, нижня і верхня планки зовнішньої рами
реставраційні

Опис: центральне місце на іконі займає постать Ісуса Христа, який сидить на престолі, на червоній подушці з орнаментованими кінцями і китицями. Права рука Спаса піднята у благословляючому жесті, лівою - підтримує відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений в архієрейське облачення: білий саккос, вкритий густим орнаментом з червоними квітами і зеленими гілками та листками, хрещатий омофор голубого кольору, облямований жовтою смугою, митру з хрестом і серафимами. Ногами Спаситель опирається на двоступінчасте підніжжя. Різьблені ніжки престолу орнаментовані геометричним візерунком. За спинкою престолу два ангели, одягнені у червоно-синьо-зелені одежі тримають круглі сфери з монограмами Христа. Справа від Христа зображена коронована Богородиця з молитовно складеними на грудях руками. Вона одягнена у вишневий з зеленим виворотом мафорій, синій хітон з орнаментованими обшлагами і горловиною. Зліва – Іоан Хреститель, одягнений у коричневий короткий хітон і яскраво-зелений гіматій. Складки одяг модельовані тонкими і широкими смугами світлих і темних кольорів. Лики святих рожево-вохристої карнації з підрум'яною і пробілами, округлі. Очі великі, круглі, з важкими повіками, відтінені носи і підборіддя. Німби

плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Позем ікони виконаний у вигляді підлоги, розкресленої на світлі і темні квадрати. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, листя та дрібні насічки. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги темного кольору, орнаментовані білим візерунком. На нижній міжрамній смузі збереглися залишки донаторського напису.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон...Луцьк, 1995; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу ... Луцьк, 1999; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIII ст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 50; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143.; Музей волинської ікони- К.: РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-128

XVII ст.

108 x 67

Походження: Покровська
церква с. Деревок

Любешівського району

Реставрація: 2001 р., НАОМА

Матеріали і техніка:

дошка (3) соснова, шпуги (2)
односторонньо врізані, левкас,
темпера, гравіювання,
сріблення

Збереження: кракелюри,
тріщини на стику дощок,
значні потертості фарбового
шару і сріблення, нижня
планка обрамлення
втрачена, дірки від тиблів,
зламані тиблі

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою він благословляє, лівою підтримує відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Спаситель одягнений у темно-червоний хітон з клавом та синьо-голубий гіматій. Складки одягу модельовані темними лініями, висвітленнями та білильними мазками. Лик Христа темно-вохристої карнації з підрум'яною, продовгуватий, з довгим носом, короткими бровами, близько посадженими очима і великими вухами. Обрамляє лик темно-коричневе гладке волосся, розділене на проділ, роздвоєна невелика борідка, маленькі вуса. Німб хрещатий, окреслений чотирма графіями, сріблений. Монограми Христа, літери на німбі виконані червоною фарбою. Тло ікони гладке, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору, орнаментовані білим візерунком.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-290

XVII ст.

127,5 x 88,5

Походження:

Різдво-Богородична церква

с. Видерта

Камінь-Каширського району

Реставрація: 2005 р.,

реставраційна майстерня

ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка:

дошка(2) липова, шпуги(2)

односторонньо врізані, левкас,

темпера, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри,

тріщини, значні потертості

фарбового шару і золочення,

верхня і нижня планки

обрамлення втрачені,

пошкодження шашелем

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою Спас благословляє, лівою знизу тримає відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений у червоний з орнаментованими горловиною і обшлагами хітон та синій гіматій. Складки одягу виконані широкими темними і світлими смугами по основних кольорах. Лик вохристої карнації, продовгуватий, з відтіненними повіками, великими темними очима і прямим носом, брови чіткі чорні, вуса і борода руді, волосся локонами спадає на плечі. Німб хрещатий, окреслений графією, золочений, нижче – монограми Христа. Обабіч Спасителя, на хмаринах, зображені поколінні постаті Богородиці з молитовно складеними руками та молодого Іоана Хрестителя. Вони одягнені у червоно-синій одяг. Тло ікони гладке, золочене. Обрамлення подвійне, зовнішня планка профільована, покрита червоною і синьою фарбами, валик і бонії сріблені, міжрамні смуги зеленого кольору. На нижній міжрамній смузі – донаторський напис.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 47; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя на іконах з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції – м. Луцьк, 1998. – С.90; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIII століть // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50; Василевська С., Вигоднік А., Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.200.

СВЯТИЙ ДМИТРИЙ

ВКМ Ж-296

XVIIст.

117 x 84

Походження: Дмитрівська церква с. Гішин Ковельського району

Реставрація: 2007 р.,

ННДРЦУкраїни

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2)

наскрізно врзані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення,

золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару,

золочення і сріблення,

деформація основи, втрата

шпуг та деталей обрамлення,

пошкодження шашелем

Опис: святий Дмитрій зображений у повний зріст, фронтально. У правій руці тримає довгий спис, у лівій, притиснутій до грудей – чотириконечний хрест. Одягнений у червоний далматик, сріблений обладунок і шолом, сині штани, руді чоботи з фігурним верхом, за плечима довгий червоний плащ. Складки одягу виконані широкими смугами світлих тонів по основних кольорах, краї плаща окреслені білою лінією. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, відтіненими повіками, підборіддям, носом, дрібний, молодий. Очі великі темні, ніс прямий, брови чорні чіткі, вуста червоні, вуха великі, чоло високе, волосся руде коротке. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони голубо-зелений, з злегка промальованими кущами. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, сріблене, міжрамні смуги голубі з рослинним орнаментом білого кольору. На верхній міжрамній смузі - іменування ікони.

Експонується у МВІ.

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.200.

СВЯТИЙ ПРОРОК ІЛЛЯ

ВКМ І-536

XVII ст.

106 x 66

Походження: Микитівська церква с. Тур Ратнівського району

Реставрація: 2005 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л. Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова і липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості сріблення і фарбового шару, втрати до дошки у нижній частині, тріщина на стикі дощок, втрата деталей обрамлення, реставраційні вставки і тонування

Опис: святий Ілля зображений фронтально, у повний зріст. Постаць святого видовжена, з масивними руками. У правій руці тримає меч, ліва – з розкритою долонею відведена у бік. Ілля одягнений у білу сорочку зі срібним сітчастим орнаментом, голубий далматик з розшитими золотом рукавами і подолом, підперезаний зеленим поясом, червоний плащ, оздоблений по краю золотим шиттям, шапку з горностаєвою опушкою і золотою прикрасою. Складки одягу виконані накладанням білих і темних смуг на основний колір. Ноги босі. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, зморшками на щоках і чолі і напівприкритими повіками, обрамлений довгими темними хвилястими бородою і волоссям, яке спадає на плечі. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Позем ікони у вигляді зелених пагорбів з кущами і квітами. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, сріблене, міжрамні смуги чорного кольору, оздоблені тонким срібним орнаментом. На верхній міжрамній смузі – іменування ікони, виконане сріблом, на нижній – залишки донаторського напису.

Експонується у МВІ.

Публікації. Василевська С, Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції - Луцьк, 2002.-С. 144; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С.49; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І-95

XVII ст.

114 x 85,3

Походження: Успенська
церква с. Твердині

Локачинського району

Реставрація: 2005 р.,

реставраційна майстерня

ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан
Матеріали і техніка: дошка (3)

липова, шпуги (2) наскрізно

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, золочення,

сріблення

Збереження: кракелюри,

значні потертості фарбового

шару і сріблення, втрати до

дошки у нижній частині,

реставраційні вставки левкасу і тонування, дірки від цвяхів,
обрамлення втрачене

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, упівоберта вліво. На лівій руці вона тримає Ісуса Христа, правою вказує на нього. Богоматір одягнена у голубий хітон з орнаментованими обшлагами і горловиною, вишнево-коричневий мафорій з орнаментованою тасьмою по краю та зірками на чолі і правому плечі. Ісус Христос правою рукою благословляє, ліву тримає на коліні. Одягнений у білий хітон з клавом і орнаментованою горловиною, підперезаний червоно-золотим поясом, та коричневий хітон, прописаний дрібним золотим асистом. Складки одягу модельовані біло-рожевими широкими смугами на мафорії та голубими і коричневими на одягах Христа. Лики рожево-вохристої карнації, миловидні, овальні, з великими темними очима. Німби плоскі, окреслені графією, сріблені. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, сріблене. Ікона має аркоподібне завершення.

Експонується у МВІ.

Публікації. Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції.-Луцьк, 1995.-С. 47; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С.49; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-298

XVII ст.

114 x 91

Походження: Дмитрівська
церква с. Гішин

Ковельського району

Реставрація: реставраційна
майстерня ВКМ, А.

Квасюк

Матеріали і техніка:

дошка соснова, шпуги (2)
наскрізно врзані, левкас,
темпера, гравіювання,
золочення

Збереження: кракелюри,
потертості золочення і
фарбового шару, значні

втрати до дошки, втрата деталей обрамлення, реставраційні
вставки левкасу

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, поясне. Правою рукою він благословляє, лівою – тримає Євангеліє (Мт. 11, 28-30). Христос одягнений у темно-вишневий хітон з клавом, оздоблений золотою тасьмою, і синій гіматій, краї якого оздоблені золотим шиттям. Лик Христа темно-вохристої карнації з підрум'яною, високим чолом і чорними довгими бровами. Мигдалеподібні очі, підведені широкими коричневими мазками. Клиновидна борідка і хвилясте довге волосся темні. Німб Христа плоский, окреслений двома графіями, золочений. Гло гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого листя і стилізовані квіти. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору, орнаментовані білим візерунком, зовнішня рама темно-коричневого кольору.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції.-Луцьк, 1995.-С. 47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С. 145.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-131

XVII ст.

102,2 x 89,3

Походження: Покровська
церква с. Деревок

Любешівського району

Реставрація: 1997 р.,

НАОМА

Матеріали і техніка:

дошка (2) липова, шпуга

врізна, левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри,
потертості фарбового шару,
шпуга втрачена

Опис: зображення Спаса фронтальне, поясне. Права рука піднята у благословляючому жесті, лівою – тримає розкрите Євангеліє (Мт.25, 34). Христос одягнений у коричневий хітон з клавом, синій гіматій, оздоблений по краю білою тасьмою. Лик Христа вохристої карнації з підрум'яною, очі маленькі, мигдалеподібної форми, клиноподібна борідка, волосся коричневе хвилясте, спадає на плечі. Німб хрещатий, окреслений чотирма графіями, золочений. Монограми Христа виконані червоною фарбою. Обабіч Христа, на хмаринах, з молитовно складеними руками – Богородиця та Іоан Хреститель. Одежі Богородиці і Хрестителя виконані вохрою. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, профільоване, пофарбоване у коричневий колір.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI - XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції -м. Луцьк, 1995.- С.47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145.

МОЛІННЯ

ВКМ І - 445

XVII ст.

96 x 62

Походження: Успенська

церква с. Твердині

Локачинського району

Реставрація: 2004 р.,

реставраційна майстерня

ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка (2)

липова, шпуги (2) наскрізно

врізані, левкас, темпера, олія,

сріблення, золочення

Збереження: кракелюри,

тріщини основи, фрагментарні

втрати фарбового шару і

левкасу, дірки від тиблів,

згриблення оліфи, деформація

дошки, шпуги втрачені

Опис: у центрі композиції - возсідаючий на престолі Ісус Христос. Правою рукою благословляє, ліву руку тримає на відкритій книзі (Одкр. 3, 21-22). Босими ногами Спаситель опирається на триступінчасте підніжжя. Праворуч – Богородиця з молитовно складеними на грудях руками. Ліворуч – Іоан Хреститель, права рука його притулена до грудей, ліва опущена. За спинкою престолу стоять два ангели, які тримають сфери з монограмами Христа. Ісус Христос одягнений у вишневий підперезаний хітон і жовто-вохристий гіматій. Богородиця одягнена у голубий хітон з орнаментованими обшлагами і горловиною, білий з мережаним краєм далматік, вишневий з голубим виворотом мафорій. Іоан Хреститель одягнений у жовтий хітон, зелений з оранжевим виворотом плащ. Ангели одягнені у червоні і жовті плащі, за плечима – крила (в одного – зелені, в іншого – білі). Складки одягу виконані нанесенням темних смуг на основні кольори, срібними насічками (одяг Ісуса Христа), легкими білильними мазками (одяг Богородиці), срібною лінією облямовані краї плаща Іоана Хрестителя. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною. Лик Спасителя вохристої карнації, овальної форми, очі великі темні, відстовбурчені вуха, ніс прямий, вуста червоні, темне довге волосся, розділене на проділ, локонами спадає на

плечі, темні борода і вуса. Німб хрещатий, окреслений двома графіями, золочений. Лики Богородиці та Іоана Хрестителя вохристої карнації з підрум'яною, продовгуваті, великі темні очі з важкими повіками, носи прямі, вуста червоні. Німби Богородиці, Іоана Хрестителя та ангелів плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Позем рудо-вохристого кольору з легкими білими хмарами. Тло ікони гладке, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісеева Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису, м. Луцьк, 1999. – С. 145; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 50; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.62.

Маляр з Михнівки
ХРИСТОС
ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-294

XVII ст.

102 x 81

Походження: Дмитрівська
церква с. Гішин

Ковельського району

Реставрація: 1995 р.,

НАОМА

Матеріали і техніка:

дошка липова, шпуги (2)

накладні, левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри,

потертості фарбового

шару і золочення,

зовнішня накладна планка

обрамлення втрачена

Опис: зображення Спаса фронтальне, поясне. Права рука Христа піднята у благословляючому жесті, лівою – він тримає розкрите Євангеліє (Ін. 10, 9). Христос одягнений у оранжевий хітон з клавом, оздоблений сріблястою тасьмою і підперезаний світло-коричневим поясом, та синій гіматій, оздоблений срібним візерунком, який накинута на одне плече. Лик блідо-вохристої карнації з підрум'яною, овальний, з високим чолом і великими круглими очима. Роздвоєна борода і довге хвилясте волосся коричневого кольору. Німб хрещатий, окреслений двома графіями, золочений. Монограми червоного кольору, напівстерті. Тло гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги зеленого кольору.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції -м. Луцьк, 1995.- С.47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С. 145.

Маляр з Михнівки **ХРИСТОС** **ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ**

ВКМ I-137

Кінець XVII ст.

92 x 66

Походження: Михайлівська
церква с. Дроздні

Ковельського району

Реставрація: 1992 р.,

реставраційна майстерня

ВКМ, Л. Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2)

липова, шпуги (2) наскрізно

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри,

незначні тріщини левкасу

на стику дощок, сріблення

стерте, внизу ікони

реставраційні вставки левкасу і фарбового шару, зовнішня рама і
нижня бонія втрачені

Опис: зображення Спаса фронтальне, нижчепоясне. Права рука Христа піднята на рівні грудей у благословляючому жесті, лівою підтримує розкрите Євангеліє (Ін. 10,9). Спаситель одягнений у червоний з зеленим виворотом хітон, оздоблений на рукавах та горловині широкою сріблястою тасьмою, та блакитний гіматій, краї якого прикрашає срібне шиття. Складки одягу модельовані зіставленням темних і світлих відтінків червоного і блакитного кольорів. Лик Христа сіро-вохристої карнації, продовгуватий, з високим чолом, великими, карими очима і прямим носом. Форму ока підкреслює чорна вузька лінія на верхніх повіках та тонкі брови. Під маленькими чорними вусами міцно стиснуті червоні уста. Темне волосся розділене рівним проділом, борода клиновидна. Німб хрещатий, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч – монограми Христа. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого виноградна лоза з гронами. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Малярські осередки..., 1994; Карпюк Л. Волинський іконописець..., 1995; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

Маляр з Михнівки РІЗДВО БОГОРОДИЦІ

ВКМ Ж-234

Кінець XVII ст.

109,5 x 86

Походження:

Різдво-Богородична церква
с. Сошичне

Камінь-Каширського
району

Реставрація: не
реставрована

Матеріали і техніка: дошка
липова, шгути (2) наскрізно
врізані, левкас, темпера,
гравіювання, золочення,
сріблення

Збереження: загальна
забрудненість, кракелюри,
втрати сріблення на німбах

та обрамленні, втрата деталей обрамлення, розходження дощок

Опис: композиція ікони багатофігурна, виконана з використанням принципу просторової перспективи. У центрі, на столі, покритому білою скатертиною з червоним орнаментом, зображені потир, таріль, квіти і овочі. Зліва, на ліжку з білими подушками і оздобленою мереживом постілью, під зеленим балдахином возсідає Анна у білому платі і рукою запрошує трьох дівчат і жінку, які прийшли з дарунками. Справа, на тлі склепін будови зображений сивочолий Іоаким з довгою білою бородою, одягнутий у червоний кунтуш та підперезану синю довгу сорочку. На передньому плані – дві жінки біля купелі новонародженої Марії. Жінка-повитуха сидить на різьбленому стільці і тримає оголене немовля, навпроти неї, стоячи навколішки, дівчина тримає білу пелюшку. Лики вохристої карнації з підрум'яною і висвітленнями, виразні, з великими очима, пухкими червоними вустами. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Одяг персонажів виконаний червоними, синіми і зеленими кольорами. Складки одягу, постілі, скатертини виконані накладанням пробілів, темних смуг. На головах дівчат тогочасні зачіски, стрічки, намисто на шиях. Позем виконаний традиційно у вигляді підлоги, розкресленої на світлі та темні квадрати. Тло гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого мотив виноградної лози, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями,

міжрамні смуги темного кольору, оздоблені візерунком рослинного характеру, який виконаний червоним і синім кольорами. Вгорі, у прямокутник чорного кольору, вміщене іменування ікони.

Експонується у МВІ.

Публікації: Култ святих..., 1990; Овсійчук В. Майстри українського барокко 1991; Овсійчук В. Українське малярство Х-ХVІІІст. Проблеми кольору.-- Львів, 1996; Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису... Луцьк, 1995; Вигоднік А. Ікони ХVІ-ХVІІІ ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали ІV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. - С. 118; Волинська ікона ХVІ-ХVІІІ ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони - К.: РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

Маляр з Михнівки СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І-49

XVII ст.

117 x 80

Походження:

Різдво-Богородична церква

с. Чорніїв Турійського району

Реставрація: 1998 р.,

Львівський філіал

ННДРЦУкраїни, М. Брицька,

В. Мокрій

Матеріали і техніка: дошка (2)

липова, шпуги (2) зустрічно

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри,

тріщина на стику дощок,

втрати дошки у верхній

частині ікони, реставраційне

зондування на зовнішній

рамі

Опис: зображення святого Миколая фронтальне, нижчепоясне. Права рука піднята у благословляючому жесті, лівою рукою знизу тримає на білому платі закриту книгу із золотим обрізом у темно-вишневій палітурці. Одягнутий у білий підризник, золочені з хрестами поручі, білий саккос з пишним орнаментом з червоних і синіх квітів на довгих гілках, рожевий омофор з синіми хрестами і синьою тасьмою по краю. На правому боці – ромбоподібна палиця коричневого кольору з стилізованим білим хрестом у центрі. Складки одерж виконані накладанням темних смуг на основний колір, плавним переходом відтінків на омофорі. Лик темно-вохристої карнації з підрум'яною. Прийомами світотіні виконані зморшки на високому чолі, біля носа. Очі темні мигдалеподібні, ніс прямий, губи червоні, брови чорні тонкі. Сиві короткі волосся, борода і вуса промальовані білильними мазками. Контури обведені темною лінією. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч постаті – монограми святого у прямокутниках, окреслених трьома графіями. Тло ікони гравійоване пишним рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями. Глибока зовнішня рама покрита червоною фарбою, міжрамні смуги синього кольору.

Експонується у МВІ.

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 86; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

Маляр з Михнівки АРХАНГЕЛ МИХАЇЛ

ВКМ Ж-291

XVII ст.

104 x 79,5

Походження:

Різдво-Богородична

церква с. Видерта

Камінь-Каширського району

Реставрація: 2009 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка

(2) соснова, шпуги (2)

наскрізно врізані, левкас,

темпера, гравіювання,

сріблення,

імітація золочення

Збереження: кракелюри,

значні потертості сріблення

і фарбового шару,

фрагментарні втрати до

дошки, значні - у нижній частині ікони, тріщини основи, втрата деталей обрамлення, реставраційні вставки левкасу і тонування

Опис: зображення святого Михаїла фронтальне, нижчепоясне. У правій руці святий тримає піднятий меч, у лівій – на рівні грудей – сферу синього кольору. Одягнений у зелену туніку, сріблений обладунок з хрестом на грудях, оздоблений по краю золоченою смугою, червоний плащ, перекинута через ліве плече, за плечима – темно-зелені із золоченням крила. Лик святого рожево-вохристої карнації з підрум'яною, миловидний, округлий, з відтініними підборіддям і шиєю. Очі великі мигдалеподібні, ніс прямий, вуста червоні. Темно-коричнене довге гладке волосся розділене на проділ і спадає на плечі. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого акантове листя, цвіт гранату, дрібні насічки, сріблене. Внутрішній валик і міжрамні смуги покриті білою фарбою.

Експонується у МВІ.

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011.- С.202.

АРХАНГЕЛ МИХАЇЛ

ВКМ Д-974

Друга половина XVII ст.

79,5 x 48,5

Походження:

Михайлівська церква

с. Кримне Старовижівського району

Реставрація: 1994 р.,

Львівський філіал

ННДРЦУкраїни, Ф. Судук,

Л. Сойка

Матеріали та техніка:

дошка (2) соснова, шпуги (3)

наскрізні, левкас, темпера,

гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри,

тріщина на стику дощок,

сріблення стерте, основа

ікони обрізана

Опис: архангел Михаїл зображений фронтально, поkolінно. Правою рукою архангел тримає срібний меч, у лівій – коричневі піхви з срібною інкрустацією. Одягнений у зелений хітон, обладунок і червоний з синім виворотом плащ. Крила архангела сіро-коричневі, обведені блакитними контурами. Лик рожево-вохристої карнації, овальний. Очі коричневі, близько посаджені, брови короткі, підняті, ніс довгий і прямий. З порушенням пропорцій на рівні очей розміщені великі вуха. Волосся коричневого кольору, розділене рівним проділом. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Тло ікони гравійоване крупним рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

МОЛІННЯ

ВКМ I-11

Друга половина XVII ст.

113 x 110

Походження:

Покровська церква

с. Дубечне

Старовиживського району

Реставрація: 1991р.,

кооператив

«Відродження-2», м. Київ

Матеріали і техніки:

дошка (4) соснова,

шпуги (2) вертикально

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості золочення та фарбового шару

Опис: у центрі ікони зображений Ісус Христос, який сидить на дерев'яному різьбленому престолі на червоній подушці з китицями. Права рука Христа піднята на рівні грудей у благословляючому жесті, лівою він притримує Євангеліє (Мт. 25, 34). Ногами Христос опирається на біле підніжжя на білій хмарині. За плечима Христа зображені два ангели, які тримають голубі сфери з монограмами Христа. Христос одягнений у архієрейське облачення: синій саккос з коричневою тасьмою, з горловини якого виглядає біле мереживо сорочки, червоний хрещатий омофор та червону з золоченням митру. Лик Христа вохристо-рожевої карнації з округлими світлими очима, тонкими короткими дугоподібними бровами, прямим носом і червоними вустами. Волосся та клиновидна роздвоєна борода темно-коричневого кольору. Обабіч, у молитовному зверненні до нього, зображені у повний зріст Богородиця та Іоан Хреститель. Богородиця одягнена у синю туніку і червоний мафорій із золотими зірками у вигляді сніжинок на чолі та раменах. Складки одягу модельовані темними лініями і висвітленнями. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлий, миловидний, з великими очима, тонкими бровами і маленькими рожевими вустами. Його обрамляє тонке мереживо очіпка, краї якого виглядають з-під мафорію. Іоан Хреститель одягнений у коричнево-сині одяги, ноги босі. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, продовгуватий, з великими мигдалеподібної форми карими очима, коричневим волоссям і клиновидною роздвоєною бородою. Німби плоскі, окреслені двома графіями, білого кольору. Пропорції постатей Богородиці та

Іоана Предтечі не витримані, дещо сплюснуті. Позем зелений. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору, оздоблені білим візерунком рослинного характеру. На верхній міжрамній смузі – іменування ікони.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 50.

АПОСТОЛ ПАВЛО

ВКМ І-327

Друга половина XVII ст.

81 x 31,5

Походження: Миколаївська церква

с.Борочиче Горохівського району

Реставрація: творче об'єднання

«Еліпс», м.Київ, Є.Сизова

Матеріали і техніка: дошка соснова,

шпуги (2) зустрічно врізані, левкас,

темпера, кольоровий лак

Збереження: кракелюри, потертості

фарбового шару, обрамлення відсутнє

Опис: апостол Павло зображений у повний зріст, упівоберта вправо. У правій, піднятій на рівні грудей руці тримає розкрите Євангеліє, у лівій – опущений меч. Апостол одягнений у синю з червоним коміром сорочку та червоний із зеленим виворотом плащ. Складки одягу модельовані темнішими на тон смугами та висвітленнями. На ногах сандалії. Лик вохристої карнації з підрум'яною, високим чолом і підкресленими вилицями, мигдалевидними очима, довгими рудими волоссям, вусами і пишною округлою бородою. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло гладке, темно-коричневе.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ ВАРФОЛОМІЙ

ВКМ І-326

Друга половина XVII ст.

81 x 31,5

Походження: Миколаївська церква

с. Борочиче Горохівського району

Реставрація: творче об'єднання

«Еліпс», м. Київ, Є. Сизова

Матеріали і техніка: дошка соснова,

шпуги (2) зустрічно врізані, левкас,

темпера, кольоровий лак

Збереження: кракелюри і незначні

потертості фарбового шару,

обрамлення відсутнє

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вправо. У лівій руці він тримає білий сувій, права -- притиснена до грудей. Апостол одягнений у синю з червоним коміром сорочку та червоний із сріблястим виворотом плащ, складки якого передані декількома градаціями висвітлень. Лик світло-рожевої карнації з підрум'яною, молодий, повновидий, безбородий. Чоло високе, брови тонкі, короткі, очі окреслені подвійною короткою лінією. Повні червоні вуста складені у легкій усмішці. Волосся коричневе, пишне, гладко зачесане назад. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло гладке, темно-коричневе.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

ПОКРОВ БОГОРОДИЦІ

ВКМ І-83

**Друга половина XVII ст.
106 х 71**

**Походження: с. Застав'є
Любомльського району**

**Реставрація: 1993 р.,
НАОМА, А. Безкровний**

**Матеріали і техніка:
дошка (3) липова, шпуги
(2) односторонньо**

**врізані, левкас, темпера,
гравіювання, сріблення,
імітація золочення**

**Збереження: кракелюри,
потертості фарбового шару
та сріблення**

Опис: дійство розгортається в інтер'єрі храму. У центрі, на амвоні, на тлі різьблених царських врат – Роман Псалмоспівець з розгорнутим сувоєм. Обабіч – натовп людей. Зліва, на передньому плані, у молитовних позах цар Костянтин та цариця Єлена у царських одежах. За ними – два чоловіки у коронах. Справа, попереду – два архієреї, позаду них два ченці у чернечих одежах. Вище зображений юродивий Андрій, який вказує на Богородицю. Богородиця стоїть на кучерявій хмарині у позі Оранти, одягнена у голубу туніку, вохристий далматик та червоний з світлим виворотом мафорій. Обабіч – попарні зображення святих, які стоять навколішки у молитовних позах. Святі одягнені у синіх, оранжевих і вохристих одежах. Складки одяг модельовані темними смугами та білильними мазками. Лики світло-вохристої карнації, округлі, виконані спрощено. Німби плоскі, окреслені графією, сріблені. Постаті основних персонажів підписані. Позем світло-коричневого кольору. Тло гравіюване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги сірого кольору.

Зберігається в МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрація. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.–104с.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГИТРИЯ

ВКМ Ж-238

Друга половина XVII ст.

100x 80,5

Походження:

Симеонівська церква

с. Суходоли Володимир-

Волинського району

Реставрація: 2010 р.,

ННДРЦУкраїни, Т.Фролова

Матеріали і техніка:

дошки (3) липові, шпуги

(2) правосторонньо

врізані, левкас, темпера,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри,

потертості золочення, втрати

дошки по периметру,

тріщини на стику дощок, по периметру зламані тиблі і дірки від тиблів, обрамлення втрачене, ікона поміщена у реставраційний кіот

Опис: зображення Богородиці поясне. Права рука притулена до грудей, на лівій руці тримає Ісуса Христа. Одягнена у зелений хітон, оздоблений широкою орнаментованою тасьмою на обшлагах і горловині, вишневий з зеленим виворотом мафорій, облямований золотним шиттям та зірками на чолі і рамені. Лик Богородиці обрамляє легкий прозорий серпанок. Ісус Христос піднятою правою рукою благословляє, ліва рука лежить на колінах. Одягнений у білий хітон з клавом, підперезаний червоно-золотим поясом, вохристий гіматій, декорований золотим асистом. Складки одягу майстерно модельовані зіставленням темних смуг і висвітлень. Лики рожево-вохристої карнації з світло-тіньовим ліпленням, підрум'янені, овальні. Очі великі темні, брови чорні довгі, носи прямі, вуста червоні. Німби золочені, Богородиці – плоский, окреслений графією, Ісуса Христа – хрещатий. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, гвоздики, перевиті стебла, акантове листя, пуп'янки, дрібні насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. - С. 41; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999.- С.163; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011.- С.202; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

СВЯТА ВАРВАРА

ВКМ Ж-328

Кінець XVII ст.

84 x 69

Походження

Миколаївська церква

с. Колмів Горохівського району

Реставрація: 1988 р.,

ННДРЦУкраїни, Г. Волощук

Матеріали і техніка: дошка

(2) липова, шпуги (2)

односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати левкасу по краях ікони та у верхній частині біля лику святої,

тріщини на стику дощок, потертості фарбового шару і золочення, дірки від тиблів, у нижньому лівому куті втрата дошки, обрамлення відсутнє

Опис: свята зображена у повний зріст. У правій руці вона тримає меч, вістрям доверху, лезом поклавши його собі на плече. Ліва рука з зеленою пальмовою гілкою піднята на рівні грудей. Свята одягнена у білу сорочку, вохристо-червоний далматик з золотим коміром і червоний плащ. Лик Варвари світло-рожевої карнації з підрум'яною, округлий, миловидний. Очі великі, темні, мигдалеподібну форму ока підкреслюють тіні та тонкі короткі брови. Чоло високе, ніс прямий, загострений, вуста червоні. Волосся темне, розділене на рівний проділ і сплетене у зачіску. Німб плоский, окреслений графією, золочений. Позем зелено-коричневого кольору. Обабіч постаті Варвари розміщені по три клейма, що розповідають про життя святої: «Приведення до Мартіяна», «Ув'язнення», «Явлення Христа у в'язниці», «Знайдення овець», «Побиття воловими жилами і протикання списами», «Усікновення глави святої Варвари». Тло гравіюване стилізованим рослинним орнаментом, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею / /Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. - С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.- -104с.; А.Вигоднік, Л.Карпюк Житійні ікони XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С.67; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.-- 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.- - 400с.

АПОСТОЛ ПЕТРО (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМІ-475

Кінець XVII ст.

106,5 x 40

Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району

Реставрація: 2003 р.,
реставраційна майстерня ВКМ, П. Петрушак,
А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас,
темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості
золочення, значні втрати фарбового шару
і левкасу, дірки від тиблів, пошкодження
шашелем

Опис: апостол Петро зображений у повний зріст, впівоберта вліво. Ліва рука апостола піднята вгору, у правій опущеній він тримає великий ключ на довгій червоній стрічці, зав'язаній бантом. Апостол одягнений у голубий підперезаний хітон і вохристий гіматій, накинутий на праве плече, ноги босі. Складки виконані довгими темними смугами. Лик рожево-вохристої карнації, округлий, з чітко промальованими бровами і повіками, сиві округла борідка, вуса та коротке волосся. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМ І-476

Кінець XVII ст.

106,5 x 40

**Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району**

**Реставрація: 2003 р., реставраційна майстерня
ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан**

**Матеріали і техніка: дошка липова, левкас,
темпера, гравіювання, золочення**

**Збереження: кракелюри, значні втрати
фарбового шару і левкасу, дірки від
тиблів, окалина у нижній частині ікони**

Опис: апостол зображений у повний зріст, впівоберта вліво. Лівою рукою він торкається грудей, правою – тримає сувій. Апостол одягнений у голубий з невеликим комірцем хітон та вишневий гіматій, ноги босі. Складки модельовані темними смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації, видовжений, молодий, з чітко промальованими бровами і повіками, з коротким темно-коричневим волоссям та короткою округлою бородою. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМ I – 477

Кінець XVII ст.

102,5 x 33

Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району

Реставрація: 2003 р., реставраційна
майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова,
левкас, темпера, гравіювання, золочення
Збереження: кракелюри, тріщини основи,
фрагментарні втрати фарбового шару і
левкасу, дірки від тиблів, пошкодження
шашелем

Опис: апостол зображений у повний зріст, вправо. У руках на рівні грудей тримає закриту книгу зеленого кольору. Апостол одягнений у голубий з невеликим комірцем хітон та яскраво-червоний гіматій, перекинутий через праве плече, ноги босі. Складки модельовані темнішими смугами основного кольору. Лик рожево-вохристої карнації, видовжений, молодий, з чітко промальованими бровами і повіками. Довге темне волосся спадає на плечі. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIIIст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМ І-478

Кінець XVII ст.

109 x 34

**Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району**

Реставрація: 2003 р., реставраційна

майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

**Матеріали і техніка: дошка липова, левкас,
темпера, гравіювання, золочення**

**Збереження: кракелюри, тріщини основи,
фрагментарні втрати фарбового шару і
левкасу, дірки від тиблів, пошкодження
шашелем**

Опис: апостол зображений у повний зріст, впівоберта вліво. Лівою рукою він торкається грудей, правою – тримає білий сувій. Апостол одягнений у оливково-зелений хітон та рожевий з коричневим виворотом гіматій, ноги босі. Складки модельовані довгими темними смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації, видовжений, з чітко промальованими бровами і повіками, волосся темне, борідка роздвоєна. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIIIст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМ I-479

Кінець XVII ст.

104 x 31,5

**Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району**

**Реставрація: 2003 р., реставраційна майстерня
ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан**

**Матеріали і техніка: дошка липова, левкас,
темпера, гравіювання, золочення**

**Збереження: кракелюри, тріщини основи,
фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу,
дірки від тиблів, пошкодження шашелем**

Опис: апостол зображений у повний зріст, фронтально, голова злегка нахилена вправо. Правою рукою благословляє, у лівій – сувій. Апостол одягнений у голубий хітон та білий із зеленим виворотом гіматій, перекинутий через ліве плече, ноги босі. Складки модельовані темними і світлими смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації, видовжений, з чітко промальованими бровами і повіками, темне довге волосся спадає на плечі, борідка роздвоєна. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIIIст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМІ-480

Кінець XVII ст.

104 x 38

**Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району**

**Реставрація: 2003 р., реставраційна майстерня
ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан**

**Матеріали і техніка: дошка липова, левкас,
темпера, гравіювання, золочення**

**Збереження: кракелюри, значні втрати
фарбового шару і левкасу на одягах апостола,
потертості золочення, дірки від тиблів**

Опис: апостол зображений у повний зріст, впівоберта вліво. Лівою рукою він торкається грудей, у правій – білий сувій. Апостол одягнений у голубий з комірцем хітон та червоний гіматій, ноги босі. Складки модельовані широкими темними смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації, округлий, молодий, безбородий, з чітко промальованими бровами і повіками, волосся темне, довге, хвилясте. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМ І-481
Кінець XVII ст.

103 x 38,5

Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району

Реставрація: 2003 р., реставраційна

майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас,
темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати
фарбового шару і левкасу на одязі апостола,
потертості золочення, дірки від тиблів

Опис: апостол зображений у повний зріст, впівоберта вліво. Лівою рукою він торкається грудей, під правою – закрыта книга. Апостол одягнений у блідо-рожевий хітон та вишневий гіматій, ноги босі. Складки модельовані широкими темними смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації, видовжений, з чітко промальованими бровами і повіками, довге волосся спадає на плечі, борода з сивиною. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIIIст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМ І-482

Кінець XVII ст.

103 x 35,5

Походження: Троїцька церква

с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003 р., реставраційна

майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова,

левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати

фарбового шару і левкасу на одязі

апостола і поземі, потертості золочення,

дірки від тиблів, окалина

Опис: апостол зображений у повний зріст, вправооберта вліво. У руках на рівні грудей тримає закриту книгу зеленого кольору. Апостол одягнений у рожево-червоний хітон та голубий гіматій, ноги босі. Складки модельовані смугами темніших відтінків основного кольору. Лик рожево-вохристої карнації, видовжений, з чітко промальованими бровами і повіками, темні волосся та коротка борода. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П., Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIIIст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМ І-483

Кінець XVII ст.

103,5 x 32

**Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району**

**Реставрація: 2003 р., реставраційна майстерня
ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан**

**Матеріали і техніка: дошка липова, левкас,
темпера, гравіювання, золочення**

**Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати
фарбового шару і левкасу на хітоні, дірки від
тиблів, пошкодження шашелем**

Опис: апостол зображений у повний зріст, впівоберта вправо, голова злегка схилена. У руках тримає відкриту книгу. Апостол одягнений у червоний хітон та зелений гіматій, ноги босі. Складки модельовані темними смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації, видовжений, з чітко промальованими бровами і повіками, волосся коротке з сивиною, продовгувата борода. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIIIст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМ І-484

Кінець XVII ст.

101 x 30,5

**Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району**

**Реставрація: 2003 р., реставраційна
майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан**

**Матеріали і техніка: дошка липова, левкас,
темпера, гравіювання, золочення**

**Збереження: кракелюри, тріщини основи,
вставка деревини на хітоні, дірки від тиблів,
пошкодження шашелем**

Опис: апостол зображений у повний зріст, впівоберта вправо. Права рука притулена до грудей, у лівій – білий сувій. Апостол одягнений у червоний хітон та голубий гіматій, який скріплений на грудях фібулою у вигляді квітки, ноги босі. Складки модельовані темними широкими смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації, молодий, безбородий, з чітко промальованими бровами і повіками, темне довге волосся спадає на плечі. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIIIст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ ПАВЛО (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМ І-485

Кінець XVII ст.

101 x 33,5

**Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району**

Реставрація: 2003 р., реставраційна

майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

**Матеріали і техніка: дошка липова, левкас,
темпера, гравіювання, золочення**

**Збереження: кракелюри, тріщини основи,
фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу,
дірки від тиблів, пошкодження шашелем**

Опис: апостол зображений у повний зріст, вправо. Правою рукою на рівні грудей тримає відкриту книгу, в опущеній лівій – меч. Апостол одягнений у голубий з комірцем хітон та темно-вишневий з білим виворотом гіматій, ноги босі. Складки модельовані темними широкими смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації, видовжений, з чітко промальованими бровами і повіками, темні коротке волосся та роздвоєна борода. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIIIст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

АПОСТОЛ (АПОСТОЛЬСЬКИЙ РЯД)

ВКМ І-486
Кінець XVII ст.

103 x 30

Походження: Троїцька церква с. Матейки
Маневицького району
Реставрація: 2003 р., реставраційна майстерня
ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан
Матеріали і техніка: дошка липова, левкас,
темпера, гравіювання, золочення
Збереження: кракелюри, тріщини основи,
фрагментарні втрати фарбового шару, дірки від
тиблів, пошкодження шашелем

Опис: апостол зображений у повний зріст, вправо. Правою рукою тримає край гіматію, у лівій – білий сувій. Апостол одягнений у вишневий з невеликим комірцем хітон та зелений з червоним виворотом гіматій, ноги босі. Складки модельовані темними і світлими смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації, округлий, з чітко промальованими бровами і повіками, темні коротке волосся і борода. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ.

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. - С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. - С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIIIст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрації. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004.- С.68; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005.- С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ І-45

Кінець XVII ст.

104 x 71

Походження: Преображенська церква с. Новосілки

Турійського району

Реставрація: 1986 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка

(3) липова, шпуги (2)

правосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, втрата левкасу на обрамленні

Опис: на передньому плані ікони – зображення Юрія Змієборця на білому коні. Кінь у срібній упряжі, з червоною вуздечкою, під розшитою попоною з китицями. Святий Юрій сидить у сідлі, лівою рукою тримає вуздечку коня, правою – спис, яким протикає голову змія. Юрій одягнений у біло-голубі одяжі, срібний обладунок і жовті чоботи, через ліве плече перекинутий рожевий плащ. На голові шолом з пір'ям. Лик Юрія блідо-вохристої карнації, округлий, з великими очима і короткими чорними бровами. Німб плоский, окреслений графією, сріблений. Внизу ікони, на коричневому поземі з кущиками трави – зображення жовто-коричневого змія з розкритою зубастою пащею, довгими кігтями і прозорими крилами. Зліва, на задньому плані – зображення царських палат з бійницями та арками. У вікнах зображені цар і цариця у коронах. У арці – царівна у срібній короні, з складеними у молитві руками. У правому верхньому кутку ікони – зображення благословляючої Божої десниці. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом і дрібною насічкою, сріблене. Обрамлення накладне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги чорного кольору з візерунком білою фарбою. На верхній міжрамній смузі – іменування ікони.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон... 1995; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеева Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI—XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. -Луцьк, 1999.– С.143; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013. - 400с.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ Ж-293

1697 р.

90,5 x 76,8

Походження: Дмитрівська
церква с. Гішин Ковельського
району

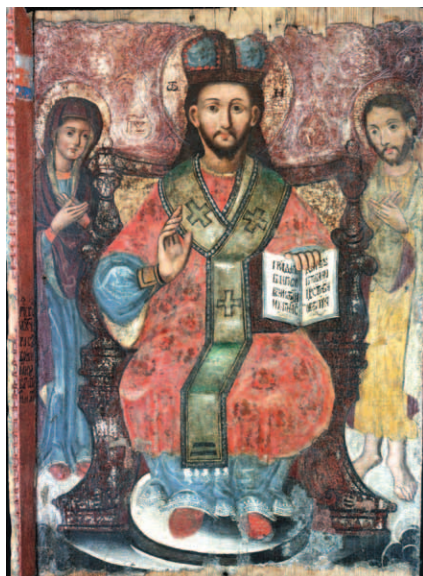
Реставрація: 1991 р., ННДРЦ
України

Матеріали і техніка: дошка (2)
соснова, шпуги (2) наскрізно
врізані, левкас, темпера,
гравіювання, сріблення
Збереження: кракелюри,
потертості фарбового шару
і сріблення, фрагментарні
реставраційні вставки левкасу
без тонування

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне. Лівою рукою Богородиця підтримує Христа, правою вказує на нього. Богородиця одягнена у темно-червоний з синім виворотом мафорій оздоблений золотими зірками, краї облямовані тонкою коричневою тасьмою з геометричним візерунком та синій хітон, по горловині та обшлагах оздоблений срібною стрічкою з «каменями». Лик Богородиці вохристої карнації з підрум'яною, повновидий, з округлим підборіддям. Очі круглі, з опущеними кутиками, ніс прямий, вуста червоні. Права рука Христа (непропорційно велика по відношенню до фігури) у благословляючому жесті, лівою він підтримує закрите Євангеліє у чорному окладі. Христос одягнений у білий хітон та червоно-оранжевий гіматій, оздоблений зірочками. Лик Христа вохристої карнації, округлий, повновидий, з темним хвилястим волоссям. Складки одягу модельовані чергуванням темних і світлих ліній. На головах Богородиці і Христа гравіювані, сріблені вінці з круглими навершнями. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Обабіч – монограми Богородиці і Христа. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне, профільоване. Над нижньою планкою обрамлення – напис, що називає донатора, дату створення ікони та церкву, до якої вона передавалась.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон... 1995; Вигоднік А. Датовані і підписні ікони у збірці ВКМ // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції. - Луцьк, 1995; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису.-Луцьк, 1999.- С.143.

МОЛІННЯ

ВКМ Ж-307

1697 р.

114 x 82

Походження: церква

Святого Луки с. Доросині

Рожищенського району

Реставрація: 2011р.,

Львівський філіал ННДРЦ

України, М. Білецька-Зварич

Матеріали і техніка: дошка

(2) соснова, шпуги (2)

односторонньо врізані,

левкас, темпера, гравіювання,

сріблення

Збереження: кракелюри,

значні втрати фарбового шару

і левкасу, потертості сріблення,

реставраційні вставки левкасу

і тонування, дірки від цвяхів, обрамлення втрачене (окрім лівої планки)

Опис: у центрі композиції зображений Ісус Христос, який сидить на срібленому престолі, ногами опираючись на біле кругле підніжжя. Права рука піднята в благословляючому жесті, лівою Христос тримає розкрите Євангеліє (Мт. 25,34). Він одягнений у архієрейське облачення: голубий з орнаментованим подолом підризник, червоний саккос, зелений хрещатий омофор та митру. Лик Христа вохристої карнації, очі малі, ніс прямий довгий, невеликі червоні вуста, маленькі вуса, борідка, довге хвилясте волосся коричневого кольору. Обабіч Христа стоять Богородиця та Іоан Хреститель, з молитовно складеними на грудях руками. Богородиця одягнута у голубий хітон і червоний мафорій, одяжі Іоана вохристого кольору. Моделювання складок одяг спрощене. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, сріблене. На лівій планці обрамлення донаторський напис чорною фарбою з іменем замовника і датою створення ікони, вище – реставраційне зондування.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон... 1995; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеева Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIII ст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50; Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.119.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І-163

Кінець XVII ст.

94 x 64

Походження: церква

Казанської ікони Богородиці

с. Буцин Старовижівського

району

Реставрація: 2009 р.,

Львівський філіал ННДРЦ

України, М. Площанська,

М. Білецька-Зварич

Матеріали і техніка: дошки (2)

липові, шпуги (2) наскрізно

врізані, левкас, темпера, олія,

гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри,

тріщини, розходження

дощок, значні потертості

золочення, фрагментарні

втрати фарбового шару і

левкасу, відколи дошки, дірки від тиблів, дерев'яні різьблені ризи зняті

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, впівоберта вліво. Правою рукою Богоматір вказує на Ісуса Христа, який сидить на її лівій руці. Богородиця одягнена у голубий хітон, орнаментований на обшлагах і горловині, та червоний з білим виворотом мафорій, оздоблений золотою облямівкою і китицями та золотими зірками на чолі і рамені. Під мафорієм на голові - білий плат. Ісус Христос правою рукою благословляє, у лівій - тримає білий сувій. Ісус одягнений у білий хітон з клавом і червоним поясом, вохристий гіматій, декорований срібним асистом. Складки одєж виконані широкими темними смугами по основному кольору. Лики темно-вохристої карнації з підрум'яною, округлі. Очі великі, круглі, темні, брови тонкі, носи прямі, вуста червоні. Волосся Ісуса коротке, руде. Німб Богородиці плоский, Ісуса Христа - хрещатий, окреслені двома графіями, золочені. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Верхні кути ікони зрізані. Ікона обрамлена смугою білого кольору з насічками.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. - С. 44; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999.- С.143; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011.- С.202; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2013.– 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-302

Кінець XVII ст.

101 x 73

Походження:

Стрітенська церква

с. Михнівка Камінь-

Каширського району

Реставрація: 2008 р.

Львівський філіал

ННДРЦУкраїни,

О. Глібовецький

Матеріали і техніка: дошка

(3) соснова, шпуги (2)

лівосторонньо врізані,

левкас, темпера, гравіювання,

золочення

Збереження: кракелюри,

потертості фарбового шару і золочення, фрагментарні втрати левкасу

Опис: зображення Спаса фронтальне, нижчепоясне. Права рука піднята у благословляючому жесті, лівою він підтримує знизу розкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений у червоний хітон з клавом, оздоблений золотою тасьмою і «каменями», та темно-синій гіматій. Лик Христа темно-вохристої карнації, округлий, з високим чолом, маленькими очима. Невеликі вуса, клиновидна борода, хвилясте довге волосся, що спадає на плечі, коричневого кольору. Нимб хрещатий, окреслений графією, золочений. Обабіч – монограми Христа. Тло гравійоване шестипелюстковими квітами і листям, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору оздоблені білим рослинним орнаментом. На нижній міжрамній смузі – донаторський напис про поновлення ікони.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон... 1995; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя на іконах з колекції ВКМ // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції, м. Луцьк, 1998; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису, м. Луцьк, 1999. – С. 145.

СВЯТА ПАРАСКЕВА

ВКМ І-140

Кінець XVII ст.

95,5 x 70

Походження: Михайлівська церква с. Пілганів Луцького району

Реставрація: 2006 р.,

ННДРЦ України, О. Фролова

Матеріали і техніка: дошка

(3) липова, шпуги (2)

правосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини основи, втрата дошки з лівого краю на лику, потертості сріблення, дірки від тиблів, обрамлення втрачене

Опис: свята Параскева зображена поколінно, упівоберта вліво. У правій руці тримає сріблений уквітчаний чотириконечний хрест, у лівій - розгорнутий білий сувій з текстом про наречення святої іменем Параскева у знак пошанування п'яти ран Спасителя, розп'ятого на хресті. Свята одягнена у білу сорочку з мереживом по краю, синій далматик, оздоблений червоною тасьмою, та рожево-вохристу спідницю. На плечі накинутий червоний плащ, декорований дрібним візерунком, на голові – сріблена корона. Складки одяг модельовані спрощено, широкими темними смугами і вохристими мазками. Лик святої Параскеви рожево-вохристої карнації з підрум'яною, овальний, з масивним підборіддям. Очі великі темні, ніс прямий, вуста пухкі червоні. Відтінені повіки, висвітлені чоло, підборіддя. Темне хвилясте волосся спадає на плечі. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене, тоноване під золото.

Експонується у МВІ.

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон... 1995; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеева Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.-88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.- 400с.

ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ

ВКМ Ж-297

Кінець XVII ст.

125 x 94

Походження: Дмитрівська церква с. Гішин

Ковельського району.

Реставрація: 2004 р.,

ННДРЦ України, Г.Волощук

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2)

наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини, значні втрати фарбового шару і левкасу

на тлі, у нижній частині

ікони і обрамленні,

потертості сріблення, деталі

обрамлення втрачені,

зламани тиблі, дірки від тиблів

Опис: у центрі композиції, на білому коні зображений святий Юрій, який списом вбиває крилатого змія (майже не зберігся), у лівій руці тримає вуздечку. Фігура білого коня масивна, у червоній вуздечці і з червоною попоною, передні ноги підняті у стрибку. Постаць святого на коні повернута вліво, із злегка схиленою головою; фігура непропорційна: масивна верхня частина, короткі ноги. Лик Юрія вохристої карнації з підрум'яною, молодий, округлий, очі напівопущені, ніс прямий, вуста червоні, брови чіткі темні, відтінені повіки, ніс, підборіддя. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Зліва, на тлі темних аркоподібних воріт замку з вохристими стінами, молитовно склавши руки, стоїть молода царівна. На тлі вікна замку зображені цар і цариця у горностаєвих мантиях і вінцях. Святий Юрій одягнений у голубу сорочку, сині штани і руді чоботи, срібний обладунок з хрестом на грудях, срібний шолом із червоно-зеленим пір'ям, за плечима – червоний плащ. Царівна одягнена у білу сорочку, червону спідницю, темний корсет і зелений фартух, голова увінчана короною. Складки одяг виконані спрощено, темними смугами по основних кольорах. Позем темно-зеленого кольору, злегка промальовані пагорби, вдалині – білі вершини. У правому верхньому куті – зображення благословляючої

Божої десниці (майже втрачене). Тло гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення подвійне, профільоване, глибока зовнішня рама коричневого кольору, внутрішній валик і бонії сріблені, міжрамні смуги зеленого кольору з орнаментом.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.226.

ВОЗНЕСІННЯ

ВКМ Ж-304

Кінець XVII ст.

105 x 67

**Походження: Стрітенська церква с. Михнівка Камінь-Каширського району
Реставрація: 2004 р., НАОМА, І. Фортуна**

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, сріблення

Збереження: кракелюри, значні фрагментарні осипи фарбового шару і левкасу, реставраційні тонування, втрачена нижня планка обрамлення і бонії

Опис: у центрі композиції зображена Богородиця з непокритою головою і молитовно складеними на грудях руками. Обабіч неї зображені по шість апостолів, які приклали правиці до грудей і споглядають на небо. Поруч з Богородицею стоять старші за віком апостоли, з сивими бородами і волоссям. Далі – молодші з коротким рудим волоссям. Одежі апостолів синього, червоного, жовтого, зеленого кольорів. Складки одерж виконані прийомами висвітлення і нанесення темних смуг на основні кольори. Ноги апостолів босі. Лики вохристої карнації з підрум'яною, округлі, з темними очима, чітко промальованими бровами, масивними носами. У верхній частині ікони, серед сіро-білих хмар, у мандорлі, яку підтримують ангели і херувими, зображений Ісус Христос. Він возсїдає на невидимому престолі, піднявши у молитві руки. Спаситель одягнений у червоний хітон і синій гіматій. Німб хрещатий, обведений червоною лінією. Над німбом – білий голуб. Богородиця одягнена у зелену спідницю, червоний далматік з орнаментованою горловиною, синій плащ, перекинута через плече. Німб плоский, окреслений червоною лінією. Внизу ікони, на сірій смузі, розміщене іменування ікони. Позем темний. Тло ікони оливково-вохристого кольору у вигляді зеленого пагорбу з травою та рожевої і синьо-блакитної смуги неба, гладке. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні

смути темно-зеленого кольору, оздоблені спрощеним білим квітковим орнаментом, орнаментована хвилеподібним орнаментом зовнішня рама і валик – сріблені.

Зберігається у МВІ.

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.62.

Коло Йова Кондзелевича БЛАГОВІЩЕННЯ

ВКМ I - 756

1693 р.

102,5 x 79

Походження: Успенська
церква с. Баїв Луцького
району

Реставрація: 2009 р.,
реставраційна майстерня
ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан
Матеріали і техніка: дошка
(2) соснова, шпуги (2)

правосторонньо врізані,
левкас, темпера, олія,
гравіювання, золочення,
сріблення

Збереження: кракелюри,
фрагментарні втрати

фарбового шару і левкасу на полях, значні втрати внизу ікони,
втрати деталей обрамлення

Опис: сцена Благовіщення розгортається в інтер'єрі будівлі на тлі сірої стіни. Зліва, біля ложа з балдахіном, на коричневому підвищенні, біля столика, на якому лежить відкрита книга, стоїть на колінах Діва Марія. Вказівним пальцем лівої руки вона вказує на себе, розкрита права долоня піднята на рівні грудей. Богородиця одягнена у голубий хітон з орнаментованими горловиною і обшлагами та червоний мафорій із золотими зірками на чолі і правому рамені. Справа, на білій хмарині, стоїть архангел Гавриїл, який у лівій руці тримає гілочку з білими ліліями, а піднятою правою рукою вказує на білого голуба – Духа Святого, який зображений серед сірих хмар на вохристому тлі. Архангел одягнений у темно-сірий хітон, білий далматик з орнаментованими горловиною і обшлагами, оперезаний ораром з фігурною фібулою на грудях, на ногах – червоні гетри. Через праве плече перекинтий червоний плащ, за плечима детально промальовані сірі крила. Складки одягу виконані темними смугами і білими мазками по основних кольорах. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлі. Очі великі темні, носи прямі, уста червоні, чіткі темні брови, відтінені повіки, носи, підборіддя. Чоло Богородиці низьке. Лик архангела молодий, з високим чолом і довгим рудим волоссям, що спадає на плечі. Німби плоскі, окреслені червоною лінією, золочені. На поземі

рожево-вохристого кольору – донаторський напис з іменем замовника і датою написання ікони. Тло гравійоване стилізованим рослинним орнаментом з елементом шишки хмелю, золочене. Іменування ікони – на тлі. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, профільовані планки сріблені, на міжрамних смугах синього кольору нанесений білою фарбою спрощений орнамент.

Експонується у МВІ.

Публікації: Єлісеева Т. Музей волинської ікони. 15 років діяльності // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. - С. 6; Сидор О. Важлива знахідка (група ікон із церкви Успення Пресвятої Богородиці в с.Баїв) // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008.- С. 113; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.226; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

Коло Йова Кондзелевича СВЯТІ БЕЗСРІБНИКИ КОСЬМА І ДАМІАН

ВКМ І – 757

1693 р.

116,5 x 73

Походження: Успенська церква

с. Баїв Луцького району

Реставрація: 2008 р.,

реставраційна майстерня ВКМ,

П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка (3)

соснова, шпуги (2) наскрізно

врізані, левкас, темпера, олія,

гравіювання, золочення,

сріблення

Збереження: кракелюри,

фрагментарні втрати фарбового

шару і левкасу, значні на

тлі і обрамленні, потертості

золочення, втрати сріблення на

планках обрамлення

Опис: святі Косьма і Даміан зображені у повний зріст, впівоберта один до одного. Зліва – святий Косьма, який праву руку тримає на рівні грудей, а у лівій – ступку з ложечкою. Одягнений у підперезаний червоний хітон і сірий гіматій, перекинутий через ліве плече. Справа – святий Даміан, який тримає відкриту скриньку з отворами і ложечку. Одягнений у білий хітон і сіро-голубий гіматій. Святі взуті у чорні чоботи. Складки одєж виконані широкими темними і світлими смугами по основних кольорах. Лики рожево-вохристої карнації, продовгуваті, виразні. Очі великі темні, носи прямі, вуста червоні, довгі брови. Глибокі зморшки на чолі і щоках промальовані темними мазками; повіки, носи, зморшки біля очей прописані білильними мазками. Бороди і вуса руді, довге волосся спадає на плечі, руки святих масивні. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Поміж святими, у гравійованій рамці – іменування ікони. Позем ікони у вигляді зеленої рівнини і рудого пагорба з кущами. Внизу, позаду святих, зображений монастир із в'язною вежею, храм, будівлі, зелені дерева. Тло гравійоване рослинним орнаментом з елементом шишки хмелю, золочене. Внизу ікони -- широка біла смуга, на якій розміщений текст молитви до святих

цілителів. Обрамлення накладне, подвійне, профільовані рама і валик сріблені, міжрамні смуги чорного кольору з нанесеним примітивним орнаментом. На нижній міжрамній смузі донаторський напис з датою створення ікони.

Експонується у МВІ.

Публікації: Єлісєєва Т. Музей волинської ікони. 15 років діяльності // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 6; Сидор О. Важлива знахідка (група ікон із церкви Успення Пресвятої Богородиці в с.Баїв) // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008.- С. 113; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.226; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.- 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2013.- 400с.

**Коло Йова Кондзелевича
ОПЛАКУВАННЯ ІСУСА ХРИСТА**

ВКМ І - 758
Кінець XVII ст.
54,5 x 84,8
Походження:
Успенська церква
с. Баїв Луцького
району
Реставрація: 2008 р.,
реставраційна
майстерня ВКМ,
П.Петрушак,
А. Чабан
Матеріали і техніка:

дошка липова, шпуги (2) вертикально врізані, левкас, темпера,
олія, гравіювання, золочення, сріблення
Збереження: кракелюри, тріщини, значні втрати левкасу і
сріблення на обрамленні, потертості золочення, втрачена одна
шпуга, пошкодження шашелем, відставання рами від основи ікони

Опис: у центрі композиції зображений Ісус Христос, який лежить на білій плащаниці. На його оголеному тілі у білому оперезанні – краплі крові, на руках, ногах і правому боці – рани. Тіло Ісуса Христа сіро-вохристої карнації, модельоване широкими сірими мазками. Лик Ісуса виснажений, очі закриті, ніс прямий, волосся, борода і вуса руді. Німб Спасителя хрещатий, окреслений двома графіями і червоною лінією, золочений. Біля голови, на білій плащаниці – монограми Ісуса Христа. Біля Ісуса Христа, склавши перед грудьми руки і схиливши голову, навколішки стоїть Богородиця. Вона одягнена у голубий хітон з орнаментованими горловиною і обшлагами та червоний із зеленим виворотом мафорій з зірками на чолі і раменах. Складки одяг Богородиці модельовані темними смугами і світлими мазками. Лик Богородиці рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлий. Очі напівопущені, з них хлюються ясні сльози. Брови темні чіткі, ніс прямий, вуста червоні. Німб Богородиці плоский, окреслений двома графіями, золочений. На другому плані – пейзаж: зліва – поросла зеленими кущами коричнева гора з двома печерами, справа – архітектурний ансамбль Єрусалиму з мурами, в'їзною вежею з аркоподібним входом і зубчастим верхом, храмом з круглою зеленою банею, будівлями і вежами з червоними дахами на тлі біло-голубих вершин. Позем

сірого кольору. У правому нижньому куті продряпаний донаторський напис (майже не зберігся). Тло гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, профільовані планки сріблені.

Експонується у МВІ.

Публікації: Єлісєєва Т. Музей волинської ікони. 15 років діяльності // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 6; Сидор О. Важлива знахідка (група ікон із церкви Успення Пресвятої Богородиці в с. Баїв) // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008.- С. 113; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.226; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.– 400с.

**Йов Кондзелевич
ХРИСТОС
ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ**

ВКМ І-109

Кінець XVII ст.

115x74

**Походження: Троїцька
церква с. Городище Луцького
району**

**Реставрація:
реставраційна
майстерня ВКМ,
Л. Обухович**

**Матеріали і техніки:
дошка (2) липова,
шпуги (2) верхня
наскрізно, нижня
односторонньо врізані,
між ними дві врізані
шпуги-«метелики»,
левкас, темпера, олія,
гравіювання, сріблення
Збереження:**

**кракелюри, локальні згриблення фарбового шару на гіматії Христа,
реставраційні вставки левкасу і фарбового шару, основа ікони
обрізнана**

Опис: у центрі композиції зображений Ісус Христос, який сидить серед хмар, на дузі веселки, босого правою ногою опираючись на двоступінчасте підніжжя, лівою – на шестикрилого серафима. Правою рукою він благословляє, лівою рукою зверху притримує розкрите Євангеліє (Одкр. 3, 21-22). Христос одягнений у червоний хітон, темно-синій з світлим виворотом гіматій. М'які складки одягу модельовані за допомогою накладання темних локальних плям та висвітлень на основний колір. Лик Христа світло-вохристої карнації з підрум'яною, виписаний з використанням світлотіні, овальний, з високим відкритим чолом, клиноподібною роздвоєною борідкою, карими очима мигдалеподібної форми. Німб хрещатий, окреслений двома графіями, золочений. Ісуса Христа оточують серафими, херувими та ангели у червоно-білих одягах, які тримають зелені пальмові гілки та сфери з монограмами Ісуса Христа. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого галузки і квіти лілії, дрібні насічки, сріблене,

тоноване під золото. Верх ікони заокруглений, краї ікони окреслені широкою білою смугою.

Експонується у МВІ.

Публікації: Култ святих у православній церкві. Каталог виставки. - Луцьк, 1990; Музей Волинської ікони. - Луцьк, 1994; Вигоднік А. Вивчення євангельських текстів на іконах волинської школи іконопису. Тези та матеріали I наукової конференції, присвяченої 90-річчю П. М. Жолтовського Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. - Луцьк, 1994; Сидор О. Художня спадщина Й. Кондзелевича. Образотворче мистецтво, 1985, № 5; Овсійчук В. А. Майстри українського барокко. Київ, 1991; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки ВКМ // Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації - Луцьк, 1995; Овсійчук В. А. Українське малярство X- XVIII ст. Проблеми кольору. Львів, 1996; Степовик Д. Історія української ікони X-XX ст. Київ, 1996; Йов Кондзелевич і Волинь. До 330-річчя від дня народження - Луцьк, 1997; Вигоднік А. Ікони XVI-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції - м. Луцьк, 1997. - С. 118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998.-104с.; Музей волинської ікони- К.: РК Майстер принт, 2010.- 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. - К.:АДЕФ-Україна, 2013.- 400с.

**Йов Кондзелевич
ПРОРОКИ СОФОНІЯ,
ЄЗЕКІЇЛЬ, ЯКІВ,
ДАНІІЛ, СОЛОМОН І
МОЙСЕЙ**

ВКМ І-80

Кінець XVII ст.

108 x 98

**Походження: Миколаївська
церква смт Локачі**

Реставрація: 1999 р.,

ННДРЦУкраїни, О.

Фролова, Л. Когут, А.

Черниченко,

Л. Михайловська

**Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (3) зустрічно врізані,
левкас, темпера, олія, сріблення, різьба**

**Збереження: кракелюри, потертості сріблення, тріщини основи,
втрата деталей обрамлення, картуш обрізаний**

Опис: пророки зображені попарно у трьох круглих медальйонах, розміщених пірамідою (два внизу, один зверху по центру). У верхньому медальйоні – поясне зображення Софонії у червоно-сірих одягах. Правою рукою він підтримує сувій з написом свого імені і текстом пророцтва, лівою – торкається грудей. Лик Софонії вохристої карнації, широколобий, з довгим прямим носом і великими темними очима, обрамлений темним волоссям, вусами та бородою з сивиною. Поряд зображений Єзекіїль у сірому хітоні і темно-зеленому гіматії з гірчичним виворотом. У його руках піднятий сувій з написом імені і текстом пророцтва. Лик Єзекіїля темно-вохристої карнації, продовгуватий, з масивним носом і великими очима, обрамлений сивими волоссям, бородою та вусами. У лівому нижньому медальйоні зображені Яків та Даниїл. Яків у блідо-жовтому хітоні і зеленому плащі. Правою рукою підтримує розгорнутий сувій з написом імені і текстом пророцтва, ліва рука з випрямленим вказівним пальцем піднята на рівень грудей. Лик Якова темно-вохристої карнації з піддрім'яною, ніс з горбинкою, великі карі глибокі очі. Сиве волосся, брови, борода і вуса промальовані білильними мазками. Поруч – Даниїл у вигляді молодого безбородого юнака, одягнутого у світло-коричневий хітон та пурпурний з зеленим виворотом гіматії, кінці якого зав'язані на правому плечі. На голові Даниїла червона з білою опушкою шапка. У руках він тримає сувій з написом свого імені та текстом пророцтва. Лик Даниїла вохристої

карнації з підрум'яною, округлий, з тонкими бровами, круглими великими очима і повними рожевими вустами. У нижньому правому медальйоні зображені Соломон і Мойсей. Справа – Соломон у царських одягах з горностаєвою опушкою та срібній короні, у правій руці тримає книгу з написом імені та текстом пророцтва, ліва рука притиснута до грудей. Лик Соломона вохристої карнації з підрум'яною, овальний, з прямим носом, великими карими очима, короткими тонкими бровами і червоними вустами. Лик обрамляє коротке темно-коричнєве волосся, маленькі борідка і вуса. Поряд – Мойсей зі скрижалями у правій руці. Пророк одягнений у синій хітон та темно-вишневий гіматій з жовтим виворотом. Вказівним пальцем лівої руки він вказує на текст заповідей на скрижалях. Лик Мойсея темно-вохристої карнації з підрум'яною, носом з горбинкою, великими круглими карими очима, високим чолом. Лик обрамляє темне волосся, вуса і густа довга борода. Над головою пророка – темні роги. Німби персонажів плоскі, окреслені графією, сріблені. Складки одягу модельовані темними лініями по основному тону, іноді чергуванням темних смуг і висвітлень. Тло медальйонів гладке, сріблене. Кожен медальйон є круглим заглибленням у дошці, обрамлений профільованими срібленими планками. Тло картуша покрите голубою фарбою. По краю картуш оздоблений різьбленим декором у вигляді волют та стилізованих галузок з листям.

Експонується у МВІ.

Публікації: Овсійчук В. А. Майстри українського барокко.- Київ, 1991.- С. 219; Йов Кондзелевич і Волинь. До 330-річчя від дня народження. - Луцьк, 1997; Василевська С. Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 86; Вигоднік А. Ідентифікація написів на сувоях «Пророків» XVIIст. Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.59; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.- 400с.

Йов Кондзелевич ПРОРОКИ ВАЛААМ І АВВАКУМ

ВКМ 1-78

Кінець XVII ст.

97,5 x 73

Походження: Миколаївська
церква смт Локачі

Реставрація: 1999 р.,
ННДРЦ України, О. Фролова,
Л. Когут, А. Черниченко,
Л. Михайловська

Матеріали і техніка: дошки
(2) липові, шпуга наскрізно
врізана, левкас, темпера, олія,
сріблення, різьба

Збереження: кракелюри, потертості сріблення, втрати частини
декоративного обрамлення, картуш обрізаний

Опис: зображення старозавітних пророків поясні, впівоберта вправо, поміщені у круглий медальйон. Пророк Валаам тримає білий розгорнутий сувій з іменем і текстом пророцтва. Одягнений у темно-зелений хітон і червоний з жовтим виворотом гіматій, кінці якого зав'язані на лівому плечі. Лик святого рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлий, з правильними рисами, виконаний прийомами світлотіні. Високе чоло, обрамляє темне коротке волосся і кучеряві борода та вуса. Складки одерж виконані різкими темними лініями та світлими смугами. Святий Аввакум лівою рукою підтримує розгорнутий сувій з іменем і текстом пророцтва, права рука притулена до грудей. Одягнений у червоний хітон і сірий гіматій. Лик вохристої карнації, виконаний прийомами світлотіні. Великі темні очі, довгий прямий ніс, запалі щоки з рум'янцем обрамлені довгим сивим волоссям, вусами і роздвоєною бородою. Складки одерж модельовані зіставленням відтінків основного кольору. Німби пророків плоскі, окреслені графією, сріблені. Тло ікони гладке, сріблене. Медальйон у нижній частині обрамлений плоскорізьбленими галузками з листям, у верхній частині і справа – залишки декору у вигляді волют і зубчастого елемента. Різьблений декор сріблений, основа картушу синього кольору.

Експонується у МВІ.

Публікації: Овсійчук В. А. Майстри українського барокко.- Київ, 1991.- С. 219; Василевська С. Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 86; Вигоднік А. Ідентифікація написів на сувоях «Пророків» XVIIIст. Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.59; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.-88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.- 400с.

**Йов Кондзелевич
ПРОРОКИ ЄРЕМІЯ,
ІСАЙЯ, ААРОН, ДАВИД,
ЗАХАРІЯ, ІОІЛЬ**

ВКМ І-79

Кінець XVII ст.

98 x 108

**Походження: Миколаївська
церква смт Локачі**

**Реставрація: 1999 р.,
НДРЦ України, О. Фролова,
Л. Когут, А. Черниченко,
Л. Михайловська**

Матеріали і техніка: дошка

**(3) липова, шпуги (3) зустрічно врізані, левкас, темпера, олія,
сріблення, різьба**

**Збереження: кракелюри, потертості сріблення, тріщини основи,
втрата деталей обрамлення, картуш обрізаний**

Опис: пророки зображені попарно у трьох круглих медальйонах, розміщених пірамідою (два внизу, один зверху по центру). У верхньому медальйоні – поясне зображення Єремії у вохристо-зелених одягах. Лівою рукою він підтримує сувій з написом свого імені і текстом пророцтва, правою – вказує на нього. Лик Єремії рожево-вохристої карнації з підрум'яною, широколобий, з довгим прямим носом і великими темними очима, обрамлений темними волоссям, вусами та бородою. Поряд зображений Ісайя у синьому хітоні і червоному гіматії, скріпленому на грудях. У лівій руці – піднятий сувій з написом імені і текстом пророцтва, права – притулена до грудей. Лик Ісайї вохристої карнації з підрум'яною, продовгуватий. Ніс з горбинкою, великі очі, низьке чоло, темні, розділене на проділ волосся, вуса і роздвоєна борода. У лівому нижньому медальйоні зображені Аарон і Давид. Аарон одягнутий у вохристо-червоні одяжі первосвященика, на голові тіара. Правою рукою тримає розквітлий жезл, лівою – розгорнутий сувій з написом імені і текстом пророцтва. Лик Аарона вохристої карнації з підрум'яною, ніс прямий, великі карі очі, сиві пишна борода і довгі вуса. Поруч - Давид у царських одягах: зелена сорочка з золоченими гудзиками, червоний кафтан, оторочений хутром, золочена корона. У лівій руці тримає сувій з написом свого імені та текстом пророцтва, права -- притулена до грудей. Лик Давида вохристої карнації з підрум'яною, ніс масивний, великі карі очі, чорні волосся, вуса і коротка

борода. У нижньому правому медальйоні зображені Захарія та Іоїль. Захарія одягнутий у вохристо-червоні одязі первосвященника, на голові митра. У лівій руці тримає сувій з написом свого імені та текстом пророцтва, права притулена до грудей. Лик Захарії вохристої карнації з підрум'яною, ніс прямий, великі карі очі, сиві борода і довгі вуса. Поряд – Іоїль у вохристо-синіх одягах. Права рука піднята, лівою зверху тримає текст з пророцтвом. Лик Іоїля вохристої карнації з підрум'яною, ніс прямий, високе чоло, великі круглі карі очі. Лик обрамляє темні короткі волосся, вуса і борода. Німби персонажів плоскі, окреслені графією, сріблені. Складки одязі модельовані темними лініями по основному тону, іноді чергуванням темних смуг і висвітлень. Тло медальйонів гладке, сріблене. Кожен медальйон є круглим заглибленням у дошці, обрамлений профільованими срібленими планками. Тло картуша покрите голубою фарбою. По краю картуш оздоблений різьбленим декором у вигляді волют та стилізованих галузок з листям.

Експонується у МВІ.

Публікації: Овсійчук В. А. Майстри українського барокко.- Київ, 1991.- С. 219; Йов Кондзелевич і Волинь. До 330-річчя від дня народження. - Луцьк, 1997; Василевська С. Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 86; Вигоднік А. Ідентифікація написів на сувоях «Пророків» XVIIIст. Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.59.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2013.- 400с.

Йов Кондзелевич ПРОРОКИ МІХЕЙ І ГЕДЕОН

ВКМ І-278

Кінець XVII ст.

97,5 x 73

Походження: Миколаївська
церква смт Локачі

Реставрація: 1999 р.,

ННДРЦ України, О. Фролова,

Л. Когут, А. Черниченко,

Л. Михайловська

Матеріали і техніка: дошки

(2) липові, шпуга наскрізно

врізана, левкас, темпера,

олія, сріблення, різьба

Збереження: кракелюри,

**потертості сріблення, втрати частини декоративного обрамлення,
картуш обрізаний**

Опис: зображення старозавітних пророків поясні, впівоберта вліво, поміщені у круглий медальйон. Пророк Міхей правою рукою тримає знизу білий розгорнутий сувій з іменем і текстом пророцтва, ліва притулена до грудей. Одягнений у червоний хітон і сірий гіматій. Складки одерж виконані темними лініями та висвітленнями. Лик святого вохристої карнації з підрум'яною, вилицюватий, виконаний прийомами світлотіні, очі великі, ніс загострений. Святий Гедеон лівою рукою підтримує розгорнутий сувій з іменем і текстом пророцтва, права піднята. Одягнений у вохристий хітон і сіро-синій гіматій. Складки одерж модельовані темними смугами по основному кольору. Лик світловохристої карнації з підрум'яною, виконаний прийомами світлотіні. Великі очі, прямий ніс, високе чоло з зализинами, сиві короткі волосся, борода і вуса. Німби пророків плоскі, окреслені графією, сріблені. Тло ікони гладке, сріблене. Медальйон у нижній частині обрамлений плоскорізьбленими галузками з листям, у верхній частині - залишки декору у вигляді волют і зубчастого елемента. Різьблений декор сріблений, основа картушу синього кольору.

Експонується у МВІ.

Публікації: Овсійчук В. А. Майстри українського барокко.- Київ, 1991.- С. 219; Василевська С. Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 86; Вигоднік А. Ідентифікація написів на сувоях «Пророків» XVIII ст. Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.59; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013.- 400с.

СКОРОЧЕННЯ

ВКМ – Волинський краєзнавчий музей

МВІ – Музей волинської ікони

ННДРЦ України – Національний науково-дослідний реставраційний центр України

НАОМА – Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

ЗМІСТ

Спас у славі. Перша половина XVI ст. ВКМ Ж-175	5
Спас у славі. Середина XVI ст. ВКМ I-139.....	7
Юрій Змієборець. Кінець XVI ст. ВКМ I- 472	9
Зішестя Святого Духа на апостолів.	
Початок XVII ст. ВКМ I-126	11
Розп'яття з пристоячими. Початок XVII ст. ВКМ Ж-310	13
Богородиця Одигітрія. Початок XVII ст. ВКМ Ж-313	15
Моління. Перша половина XVII ст. ВКМ Ж-173	17
Спас на престолі з ангелами	
Перша половина XVII ст. ВКМ I-256	19
Спас на престолі з чотирма ангелами.	
Перша половина XVII ст. ВКМ I-89	21
Різдво Богородиці. Перша половина XVII ст. ВКМ I-153	23
Вогненне сходження пророка Іллі.	
Перша половина XVII ст. ВКМ I-88	25
Христос Вседержитель. Перша половина XVII ст. ВКМ I-260	27
Коло Волинського іконописця 1630 року	
Христос Вседержитель. Перша половина XVII ст. ВКМ I-43	29
Коло Волинського іконописця 1630 року	
Юрій Змієборець. Перша половина XVII ст. ВКМ Ж-228	31
Волинський іконописець 1630 року	
Святий Георгій з житієм. 1630 р. ВКМ I-37	33
Волинський іконописець 1630 р.	
Юрій Змієборець. Перша половина XVII ст. ВКМ I-158	35
Волинський іконописець 1630 р.	
Покров Богородиці. Перша половина XVII ст. ВКМ I-38	37
Волинський іконописець 1630 р.	
Богородиця Одигітрія. Перша половина XVII ст. ВКМ Ж-259	39
Коло Волинського іконописця 1630 року	
Христос Вседержитель. Середина XVII ст. ВКМ I-76	41
Коло Волинського іконописця 1630 року	
Богородиця Одигітрія. Середина XVII ст. ВКМ Ж-289	43
Коло Волинського іконописця 1630 року	
Свята Параскева. XVII ст. ВКМ I-417	45
Коло Волинського іконописця 1630 року	
Христос Вседержитель. XVII ст. ВКМ Ж-246	47
Благовіщення. Середина XVII ст. ВКМ I-265	49
Успіння Богородиці. XVII ст. ВКМ I-138	51
Христос Вседержитель. XVII ст. ВКМ Ж-325	53
Воскресіння – Зішестя до аду. Середина XVII ст. ВКМ I-152	55
Христос Вседержитель. Середина XVII ст. ВКМ Ж-172	57
Собор Архангела Михаїла. Середина XVII ст. ВКМ Ж-170	59

Юрій Змієборець. Середина XVIIст. ВКМ I-118	61
Різдво Христове. Середина XVII ст. ВКМ I - 266	63
Моління. XVII ст. ВКМ I-272	65
Богородиця Одигітрія. XVII ст. ВКМ I-61	67
Юрій Змієборець. XVII ст. ВКМ I-12	69
Моління. XVII ст. ВКМ I-151	71
Христос Вседержитель. XVII ст. ВКМ I-128	73
Христос Вседержитель. XVIIст. ВКМ Ж-290	75
Святий Дмитрій. XVIIст. ВКМ Ж-296	77
Святий пророк Ілля. XVII ст. ВКМ I-536	79
Богородиця Одигітрія. XVII ст. ВКМ I-95	81
Христос Вседержитель. XVII ст. ВКМ Ж-298	83
Христос Вседержитель. XVII ст. ВКМ I-131	85
Моління. XVII ст. ВКМ I - 445	87
Маляр з Михнівки	
Христос Вседержитель. XVII ст. ВКМ Ж-294	89
Маляр з Михнівки	
Христос Вседержитель. Кінець XVII ст. ВКМ I-137	91
Маляр з Михнівки	
Різдво Богородиці. Кінець XVII ст. ВКМ Ж-234	93
Маляр з Михнівки	
Святий Миколай. XVII ст. ВКМ I-49	95
Маляр з Михнівки	
Архангел Михаїл. XVII ст. ВКМ Ж-291	97
Архангел Михаїл. Друга половина XVII ст. ВКМ Д-974	99
Моління. Друга половина XVII ст. ВКМ I-11	101
Апостол Павло. Друга половина XVII ст. ВКМ I-327	103
Апостол Варфоломій. Друга половина XVII ст. ВКМ I-326	105
Покров Богородиці. Друга половина XVII ст. ВКМ I-83	107
Богородиця Одигітрія. Друга половина XVII ст. ВКМ Ж-238	109
Свята Варвара. Кінець XVII ст. ВКМ Ж-328	111
Апостол Петро (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-475 ...	113
Апостол (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-476	115
Апостол (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-477	117
Апостол (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-478	119
Апостол (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-479	121
Апостол (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-480	123
Апостол (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-481	125
Апостол (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-482	127
Апостол (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-483	129
Апостол (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-484	131
Апостол Павло (апостольський ряд).	
Кінець XVII ст. ВКМ I-485	133
Апостол (апостольський ряд). Кінець XVII ст. ВКМ I-486	135

Юрій Змієборець. Кінець XVII ст. ВКМ I-45	137
Богородиця Одигітрія. 1697 р. ВКМ Ж-293	139
Моління. 1697 р. ВКМ Ж-307	141
Богородиця Одигітрія. Кінець XVII ст. ВКМ I-163	143
Христос Вседержитель. Кінець XVII ст. ВКМ Ж-302	145
Свята Параскева. Кінець XVII ст. ВКМ I-140	147
Юрій Змієборець. Кінець XVII ст. ВКМ Ж-297	149
Вознесіння. Кінець XVII ст. ВКМ Ж-304	151
Коло Йова Кондзелевича	
Благовіщення. 1693 р. ВКМ I - 756	153
Коло Йова Кондзелевича	
Святі безсрібники Косьма і Даміан. 1693 р. ВКМ I – 757	155
Коло Йова Кондзелевича	
Оплакування Ісуса Христа. Кінець XVII ст. ВКМ I - 758	157
Йов Кондзелевич	
Христос Вседержитель. Кінець XVII ст. ВКМ I-109	159
Йов Кондзелевич	
Пророки Софонія, Єзекїль, Яків, Даниїл, Соломон і Мойсей	
Кінець XVII ст. ВКМ I-80	161
Йов Кондзелевич	
Пророки Валаам і Аввакум. Кінець XVII ст. ВКМ I-78	163
Йов Кондзелевич	
Пророки Єремія, Ісайя, Аарон, Давид, Захарія, Іоїль	
Кінець XVII ст. ВКМ I-79	165
Йов Кондзелевич	
Пророки Міхей і Гедеон. Кінець XVII ст. ВКМ I-278	167

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Упорядники А. Вигоднік, С. Василевська

**ВОЛИНСЬКА ІКОНА XVI-XVII СТОЛІТЬ
З КОЛЕКЦІЇ ВОЛИНСЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО
МУЗЕЮ**

Каталог

Частина I

Технічний редактор: Вікторія Сікачова

Оригінал-макет виготовлений: Вікторія Сікачова

Підписано до друку 20.08.2013 р. Здано на виробництво 23.08.2013 р.
Формат 60х84 1/16. Гарнітура Minion Pro.
Папір офсетний. Офсетний друк. Ум. друк. арк.10,23. Обл.-вид.арк.11,05.
Наклад 100.
Ціна вільна. Замовне.

ДП «Волинські старожитності»
43010, м. Луцьк, вул. Глушець, 22, тел. (0332) 286281.
Свідоцтво державного комітету телебачення
і радіомовлення України ДК № 3864 від 19.08.2010 р.

ISBN 978-966-278020-8

© Волинський краєзнавчий музей, 2013.

© А. Вигоднік, С. Василевська, 2013.

УДК 7.04(477.82): 246.5
ББК 85.143(4 УКР-4 ВОЛ) лб

В-67 Волинська ікона XVI-XVII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею. Каталог. Частина I / Упорядники А. Вигоднік, С. Василевська. – Луцьк: ДП «Волинські старожитності», 2013. – 174 с., іл.

ISBN 978-966-278020-8